

Toelichting
Oostgraftdijk 92a

Gemeente Alkmaar

18 december 2023

IMRO: 0361.BP00206-0305

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doelstelling	3
1.2	Plangebied	4
1.3	Geldend planologisch regime	5
1.4	Leeswijzer	9
2	Bestaande en toekomstige situatie	10
2.1	Bestaande situatie	10
2.2	Het plan	14
3	Beleidskader	20
3.1	Algemeen	20
3.2	Rijksbeleid	20
3.3	Provinciaal beleid	22
3.4	Gemeentelijk beleid	32
4	Milieu- en omgevingsaspecten	35
4.1	Milieu-aspecten	35
4.2	Omgevingsaspecten	44
5	Economische uitvoerbaarheid	52
5.1	Inleiding	52
5.2	Beoordeling plan	52
5.3	Conclusie	52
6	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	53
6.1	Overleg	53
6.2	Zienswijzen	53
6.3	Conclusie	53
7	Juridische regeling	54

Bijlage 1: Landschappelijke inpassing Oostgraftdijk 92a, SRO, 9 juni 2023

Bijlage 2: Detailrapportage foto's perceel Oostgraftdijk 92a

Bijlage 3: Watervergunning Oostgraftdijk 92a, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, 26 juni 2023

Bijlage 4: Correspondentie grondgebruik Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, 21 juni 2023

Bijlage 5: Handtekeningenlijst buurt op situatieschets
Bijlage 6: Toestemming D. van Tiel Veeschuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aan de Oostgraftdijk 92a, gelegen in het dorp Oostgraftdijk 92a, bevindt zich een paardenfokkerij. Het betreft een continuering van eerdere agrarische activiteiten, die minimaal terug te herleiden zijn tot de jaren '30 van de 20^e eeuw. Toen is namelijk de stal gebouwd die er nu nog altijd staat. De 'veeschuur' is aangewezen als gemeentelijk monument¹, maar als gebouw niet positief bestemd in het geldende bestemmingsplan (het gebruik voldoet wel). Gelet op het feit dat de stal er al zeer lang staat en deze als gemeentelijk monument is aangewezen, wordt aangenomen dat dit een omissie betreft. Een andere opvatting zou immers inhouden, dat de stal moet verdwijnen, maar dat is tegenstrijdig met de aanwijzing als monument, hetgeen immers betekent dat de wens is deze te behouden.

De monumentale veeschuur

Met het ontbreken van een positieve bestemming (bouwvlak), ontstaat tevens onduidelijkheid over wat precies gerekend moet worden tot het agrarisch erf. Dit is van belang omdat er dan ook onzekerheid ontstaat ten aanzien van de plek waar bij de paardenfokkerij behorende (al dan niet vergunningsvrije) activiteiten, zoals de opslag van balen hooi, mestplaat, paddocks en paardenbak, mogelijk zijn.

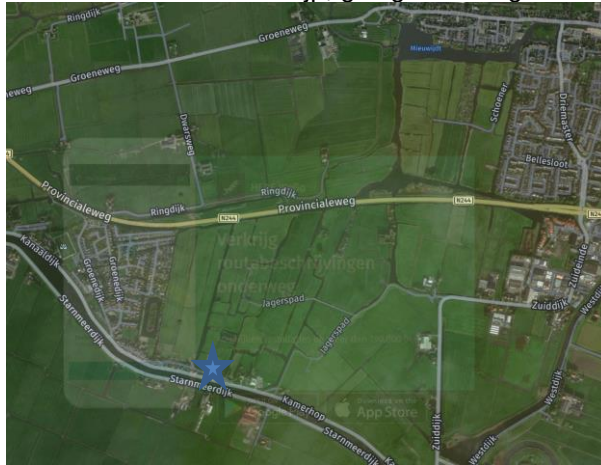
Met dit bestemmingsplan wordt de stal alsnog positief bestemd en het agrarisch erf geduid. Om een zorgvuldige landschappelijke inpassing te borgen zijn andere elementen specifiek geduid en daar toegestaan. Tevens worden met het oog hierop diverse landschappelijke maatregelen verplicht gesteld. In de toelichting wordt het plan voorzien van een ruimtelijke, landschappelijke en stedenbouwkundige onderbouwing.

¹ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten_in_Alkmaar_\(plaats\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten_in_Alkmaar_(plaats))

De activiteiten door de jaren heen zijn agrarisch geweest, maar bij tijden ook meer hobbymatig. Thans wil men het bedrijf professionaliseren en met het oog op dierenwelzijn diverse voorzieningen treffen. Uiteindelijk zal het een kleinschalig agrarisch zijn en blijven, men voorziet in een maximale omvang van 4 veulens (paarden in opfok).

1.2 Plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Oostgraftdijk 92a in Oostgraftdijk, een dorp even ten zuidwesten van de Rijp, gelegen in de gemeente Alkmaar.

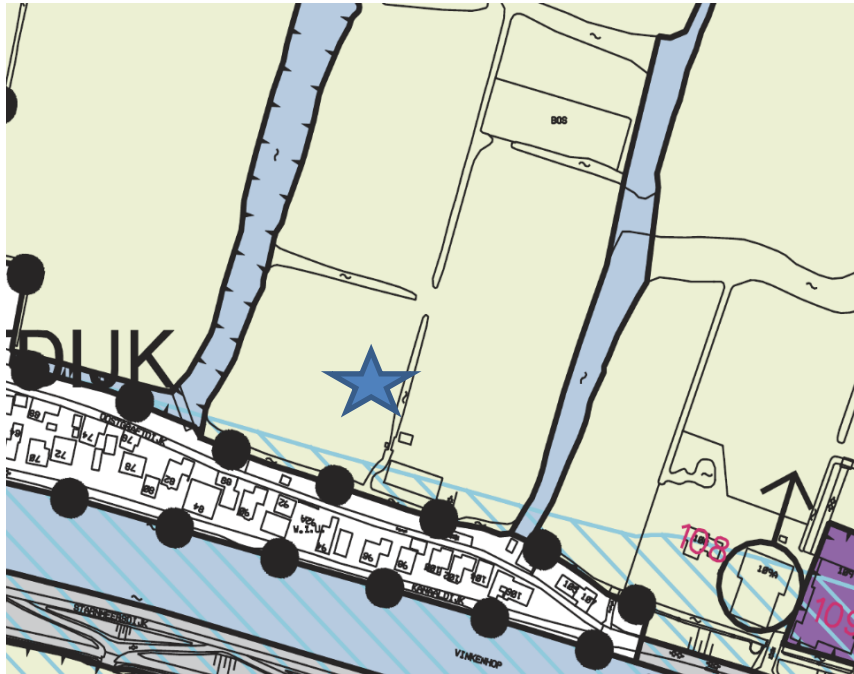
Globale ligging plangebied

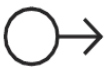

Begrenzing plangebied

1.3 Geldend planologisch regime

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan Buitengebied Graft de Rijk 2009. Er is aan de gronden een bestemming Agrarisch toegekend.

A	Agrarisch
A-W1	Agrarisch met waarden
A-W2	Agrarisch met waarden
	agrarisch bedrijf

Uitsnede vigerend bestemmingsplan, locatie globaal bij blauwe ster

De voor agrarisch aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a) De uitoefening van grondgebonden agrarische bedrijven met daaraan ondergeschikt niet-grondgeboden agrarische activiteiten met een oppervlakte van niet meer dan 250 m² dan wel de bestaande oppervlakte indien deze meer is,

en tevens voor:

- b) (..)
- c) (..)
- d) Behouden van de cultuurhistorische waarden van de Stelling van Amsterdam

Met de daarbij behorende:

- e) Groenvoorzieningen;
- f) Openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- g) Verkeerd- en verblijfsvoorzieningen;
- h) Waterlopen en -partijen.

Een agrarisch bedrijf wordt in dit bestemmingsplan gedefinieerd als volgt:

- h. **agrarisch bedrijf:**
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, niet zijnde paardenhouderij;

Nu geen sprake is van een paardenhouderij maar een paardenfokkerij, is het gebruik in overeenstemming met het bestemmingsplan. In de begrippen wordt het onderscheid ook gemaakt:

- ddd. paardenfokkerij:
een agrarisch bedrijf dat is gericht op het fokken van paarden en/of pony's, de verkoop van gefokte paarden en/of pony's, en/of het houden van paarden en/of pony's ten behoeve van de fokkerij, niet zijnde een manege of paardenhouderij;
- eee. paardenhouderij:
een bedrijf, niet zijnde een agrarisch bedrijf, dat gericht is op het houden, stallen of africhten van paarden en/of pony's, alsmede de handel in paarden en/of pony's, niet zijnde een paardenfokkerij, niet zijnde een manege;

De paardenfokkerij valt dus onder een agrarisch bedrijf en dat geldt gezien jurisprudentie ook voor het africhten, trainen (opfokken) ervan, zie ECLI:NL:RVS:2012:BW3023: *“Het africhten, trainen (opfokken) en verkopen van ter plaatse op het bedrijf gefokte paarden, die eigendom zijn van [appellant], hangt zodanig samen met het fokken van paarden, dat deze activiteiten kunnen worden beschouwd als behorende bij het uitoefenen van een agrarisch bedrijf, als bedoeld in artikel 1, onder 3, van de planvoorschriften. Het bedrijf is ook in zoverre aan te merken als een productiegerichte paardenhouderij, waarbij het africhten van de gefokte paarden ten behoeve van de verkoop dient te worden aangemerkt als onderdeel van de paardenfokkerij, zodat dit gebruik ingevolge het bestemmingsplan is toegestaan. Gelet hierop was het college niet bevoegd handhavend op te treden ten aanzien van het gebruik van het perceel als rijbak(..)”*.

Volledigheidshalve wordt nog vermeld dat een volwaardigheidseis in dit bestemmingsplan niet is opgenomen (van een volledig inkomen is momenteel geen sprake, maar daar wordt wel naar toegewerkt, zie verder deze toelichting).

Overwogen wordt dat de stal ondanks dat deze niet expliciet positief bestemd is, toch planologisch rechtmatig aanwezig is. Ze staat er immers al geruime tijd en is door de gemeente bovendien als monument gekenmerkt. Ook heeft de gemeente aangegeven dat de stal onder het overgangsrecht valt, en als dat zo is, valt de stal al vanwege twee voorgaande bestemmingsplannen (1994 en 1974) onder het overgangsrecht. Meer in algemene zin is het niet toegestaan een gebruik/ object twee keer onder het overgangsrecht te vallen²; er dient dan ofwel een positieve bestemming te volgen, ofwel er dient te worden gehandhaafd. Duidelijk is, dat gezien de status als monument en het feit dat de stal er al ca. 90 jaar staat, handhaving niet in de rede ligt. Recente steun voor de onmogelijkheden rondom handhaving als een object er al zeer lang staat, wordt gevonden in twee recente uitspraken van de Afdeling³. Onder meer ging het in één uitspraak ook over een cultuurhistorisch waardevol pand, en in beide zaken speelde ook mee dat de omgeving nooit klachten had geuit en de gemeente blijkens meerdere correspondentie op de hoogte was. De 'standaard' dat in bestuursrechtelijk opzicht er niet zoiets bestaat als verjaring, komt met deze uitspraken dus in een ander daglicht te staan.

² Het gaat hier om een 'standaard overweging' van de Raad van State: zie onder meer ECLI:NL:RVS:2021:1225

³ ECLI:NL:RVS:2022:559 en ECLI:NL:RVS:2022:1582

Toegepast op deze casus, wordt opgemerkt dat naast de monumentenstatus, het agrarisch bedrijf op zeer goede voet staat met de omgeving. Niet alleen zijn er geen klachten, omwonenden maar ook toeristen (er zijn nabij recreatieparken aanwezig) komen regelmatig langs en betreden het erf om de paarden te aanschouwen e/o de fraaie veeschuur te fotograferen. Het bedrijf laat dit toe; stelt zich open op naar de omgeving. Voorts is de gemeente goed op de hoogte van de situatie: vóór de aanwijzing van de veeschuur als monument heeft de gemeente ingestemd deze te vervangen met toepassing van artikel 19 WRO (oud). De veeschuur had dus positief bestemd moeten worden .

Hoewel een gebruik als paardenfokkerij dus past binnen het bestemmingsplan en de stal ook rechtmatig aanwezig is, is zoals aangegeven een 'bouwvlak' in het bestemmingsplan ter plaatse niet opgenomen (in dit bestemmingsplan is dit bij wijze van fictief bouwvlak ingeregeld ter plaatse van de aanduiding agrarisch bedrijf) en hier mag dus in beginsel niet gebouwd worden. Het idee is daarom opgevat een paardenbak te realiseren die niet vergunningsplichtig is, oftewel niet als bouwwerk te kwalificeren valt.

De paardenbak of beter omschreven loswerk(rij)bak wordt daarom aangelegd met een natuurlijke haag (bijvoorbeeld een beukenhaag of meidoorn) als afscheiding met een drainage met doek en zandlaag daarbinnen. Zie hoofdstuk 2. Een constructie als zodanig valt niet als bouwwerk aan te merken, hetgeen uit deze rechterlijke uitspraak blijkt(ECLI:NL:RBOBR:2018:3633): *De rechtbank volgt verweerder in zijn opvatting dat geen sprake meer is van een paardenbak. Gelet op de zich bij de gedingstukken bevindende foto's van een controlerapport is sprake van een verlaagd doorzichtig hekwerk. Van een bij een paardenbak gebruikelijke (schuin geplaatste houten) omheining voor het africhten, trainen en berijden van paarden is geen sprake. De bijbehorende lichtmasten zijn verwijderd. Of al dan niet nog sprake is van een aangepaste bodem maakt niet dat enkel op grond daarvan sprake is van een paardenbak. Hiermee is geen sprake van een bouwwerk waarvoor een omgevingsvergunning voor de activiteit "bouwen" en "planologische afwijking" is vereist.*

Een natuurlijke haag is qua aard, impact en omvang vergelijkbaar aan een aarden wal, en dat is ook geen bouwwerk, blijkens deze uitspraak van de Raad van State: ECLI:NL:RVS:2015:279. Ingevolge artikel 17.1 van de WvO is voor het aanbrengen van verhardingen een aanlegvergunning nodig, doch het aanbrengen van een zandlaag is geen verharding. Zodoende is voor zowel het gebruik, de natuurlijke haag en de drainage/doek met zandlaag geen vergunning nodig op basis van het bestemmingsplan c.q. is dit in overeenstemming met het bestemmingsplan. De activiteiten zijn m.a.w. vergunningsvrij.

Zichtbaar op de situatieschets zijn ook enkele kleine paddocks. Deze zijn van zodanig geringe omvang dat deze om reden niet als bouwwerk ('=elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren') aangemerkt kunnen worden. In sommige gemeenten, zoals Hollands Kroon, is expliciet aangegeven dat dit ook inderdaad het geval is. Ook de VNG en de Sectorraad Paarden wijst in die richting⁴: een paddock wordt hierin niet als bouwwerk aangemerkt.

⁴ De paardenhouderij in het omgevingsrecht handreiking voor de praktijk, VNG en SRP, 2014

Dat geldt ook voor de geplande tweede stal, die qua uiterlijk ondergeschikt zal zijn aan de veeschuur, maar wel volgens dezelfde bouwprincipes zal worden gebouwd, bestaande uit zwarte houten wanden en een oranje kap. Wanneer de gemotiveerde stelling aangenomen wordt, dat de veeschuur planologisch rechtmatig aanwezig is, ontstaat daarmee automatisch een achtererfgebied als bedoeld in het Besluit omgevingsrecht, en kan er ingevolge bijlage II, artikel 2 onder voorwaarden vergunningsvrij gebouwd worden. De veeschuur dient hier dus als hoofdgebouw-zie ter vergelijking de uitspraak van de Raad van State: ECLI:NL:RVS:2021:1173.

Tot slot is een mestplaat voorzien, waarvan aangenomen wordt dat dit wel een bouwwerk betreft. Deze levert dus wel strijdigheid op met het bestemmingsplan.

Op een separate kaart is een archeologische dubbelbestemming ingeregeld. Het bouwen zonder archeologisch onderzoek is niet toegestaan als er grondroerende werkzaamheden groter dan 500 m² plaatsvinden en waarbij grondroerende werkzaamheden plaatsvinden dieper dan 0,40 m. Het is voorts verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en wethouders, de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren waarbij grondroerende werkzaamheden groter dan 500 m² plaatsvinden, en die dieper gaan dan 0,40 m onder het maaiveld. Op basis van het gemeentelijk beleid heeft een deel een strenger regime (oranje deel):

Hier geldt een uitzondering tot 50 m² en 0,35 beneden maaiveld.

Er worden geen bouwwerken gerealiseerd groter dan 500 m² (stal + mestplaat). De paardenbak is wel groter dan 500 m², maar er zijn geen werkzaamheden dieper dan 0,35 beneden maaiveld voor vereist. Zodoende levert archeologie geen strijd op.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat er ook een Parapluplan Parkeren geldt (vastgesteld 28 juni 2018), waarin in essentie wordt geregeld dat er voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein moeten zijn om te voldoen aan de behoefte. Daar is in dit geval voldoende ruimte voor. Zodoende levert dit bestemmingsplan geen strijdigheid op.

1.4 Leeswijzer

Deze toelichting is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk (Hoofdstuk 2) beschrijft de bestaande en toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het plan moet voldoen. Hoofdstuk 4 bevat de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid en in het hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de maatschappelijke procedure. In hoofdstuk 7 tenslotte wordt de juridische werking van het bestemmingsplan uitgelegd.

2 Bestaande en toekomstige situatie

2.1 Bestaande situatie

West- en Oost-Graftdijk (Westerbuurt en Oosterbuurt) ontstonden in de tweede helft van de 16e eeuw. Voor de droogmaking van het Starnmeer en de Schermer was, naast de veeteelt op het land, de visserij op die meren heel belangrijk. Maar daarnaast namen ook vele Graftdijkers deel aan de zeevaart. In de 17^e eeuw werkten de Graftdijkers in grote getale in de hennep-nijverheid. In Oost-Graftdijk stond in het Kamerhop een hennepmolen en vier nettenbanen. In West-Graftdijk waren aan de Kloosterhaven en aan de Vuile Graft lijnbanen; aan de Moor zes nettenbanen en een korenmolen. Tussen 1742 en 1812 was bijna 50% van de beroepsbevolking betrokken bij de hennepen vlasverwerking (het hekelen, spinnen, weven, kloppen en touwslaan). In 1742 was het nog mogelijk om de hennep te laten kloppen in drie hennepklopmolens en in 1811 nog één. In 1811 was er in Graft nog een afzetmogelijkheid voor de grove hennep bij de zes touwslagerijen en vier grauwdoeckverwerkers, maar in 1850 was er nog maar één touwslager over. 65 mensen waren in 1830 nog werkzaam in thuisarbeid als hekelaar, spinner of wever. Rond 1900 werd er nog hennep gehefeld voor zeilen en netten, in hoofdzaak in opdracht van de zeildoekwevers in Krommenie. De Graftdijkers haalden per schuit de bossen op uit Krommenie. Thuis werden de bossen verwerkt tot vlas- en hennepgaren, in zakken gedaan en ter keuring in Krommenie aangeboden.

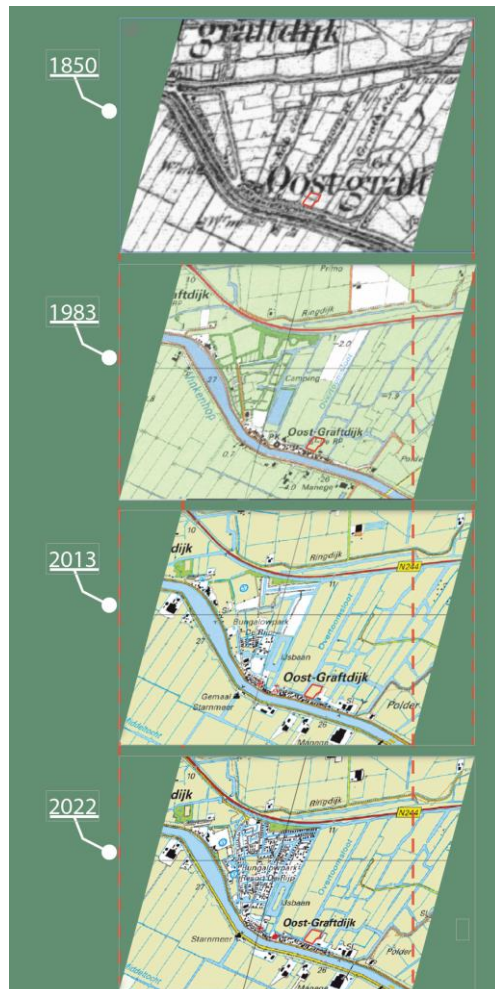

Op navolgende pagina is een historisch overzicht van het plangebied te zien. Dit overzicht beslaat de periode van 1850-2022. Gedurende deze periode is te zien hoe het landschap van Oost Graftdijk en de omliggende polder verandert.

Oost-Graftdijk is een lintdorp langs de vaarroute Vinkenhof, onderdeel van het Noord-hollandsch Kanaal, die in directe verbinding staat met het Alkmaardermeer. Het gebied rondom Oost-Graftdijk is polder met een onregelmatige blokverkaveling. De polder is aanvankelijk beëindigd door de ringdijk van de aangrenzende Starnmeerpolder, ten noorden. Opvallend is dat Oost-Graftdijk's polderstructuur een blokverkaveling is terwijl de naastgelegen Starnmeerpolder een strookverkaveling heeft.

De landschappelijke functie van de Oost-Graftdijk polder is overwegend landbouw met een focus op veehouderij. Oost-Graftdijk blijft gedurende de periode 1850-2022 een klein dorp met een inwonersaantal van 145 (2021). Tot 1982 blijft het landschap grotendeels onveranderd. In 1983 ontstaat een nieuwe landschappelijke ontwikkeling,

een grote camping. Camping 't Rietbos blijft tot januari 2009 bestaan waarna deze wordt gesloopt en wordt omgebouwd tot bungalowpark door de nieuwe eigenaar. Tevens wordt ook een provinciale weg aangelegd, de N244. Daarmee krijgt de polder een nieuwe harde grens aan de noordzijde. Vanaf 2013 komen de eerste ontwikkelingen voor dit bungalowpark, nu genaamd 'De Rijk'. Dit bungalowpark blijft gestaag uitbreiden tot de huidige tijd en overtreft het aangrenzende dorp Oost-Graftdijk qua oppervlakte.

De planlocatie is gelegen in Oost-Graftdijk, onderdeel van de Eilandspolder. De Eilandspolder is een open en waterrijk veenpolderlandschap tussen de droogmakerijen Schermer en Beemster. De ontginningsgeschiedenis en de beheersing van het water zijn goed afleesbaar in het landschap aan de onregelmatige stroken- en blokverkaveling en brede sloten van de veenweidepolders en de soms grillige restanten van veenstromen. De grote openheid van de Eilandspolder is een bijzondere waarde, zowel voor bewoners en recreanten, als voor weidevogels. Kenmerkend zijn de lintdorpen langs ontginningsassen, wegen en dijken.

Lintdorp Oost-Graftdijk heeft op deze locatie als bijzonderheid dat er sprake is van twee parallelle wegen aan weerszijden van het lint: de Oost-Graftdijk met vrij uitzicht over het veen-weidelandschap aan de noordzijde en de Kanaaldijk met vrij uitzicht over de ringvaart en het open landschap van de Starnmeerpolder aan de zuidzijde.

De ontginningsgeschiedenis van het gebied heeft geresulteerd in karakteristieke, lang-gerekte en kortere bebouwingslinten. De bebouwing van Oost-Graftdijk vormt een lintdorp langs de vaarroute Vinkenhop. Dit soort linten zijn kenmerkende opgaande structuren in het landschap die voor hoogteverschil in het landschap zorgen. Ze bestaan uit één rij van individuele erven in een onregelmatig ritme aan één of beide kanten langs de weg. West- en Oost-Graftdijk bestaan oorspronkelijk uit een éézijdig lint langs de kanaaldijk. De bebouwingslinten zijn geënt op de ontginningsassen uit de vroege middeleeuwen van waaruit het veengebied is ontgonnen.

Analyse gebied, SRO

De locatie grenst aan een deel van de Oost-Graftdijk waar er sprake is van wisselende doorkijkjes naar het achtergelegen veenweidenlandschap. Deze wisselende doorkijkjes worden beperkt door bebouwing of groenelementen. De planlocatie bestaat uit twee percelen in het veenweidenlandschap, een deel voor de paardenbak en een deel voor de nieuwe stal. Aan de achterzijde van het perceel is er een erfafscheiding met enkele solitaire bomen die het zicht op de stal en het perceel, gezien vanaf de provinciale weg N244 blokkeren. Vanaf de Kanaaldijk is er overigens ook geen zicht op, er staat een ononderbroken strook bebouwing tussen. Alleen vanaf de noordelijk daarvan gelegen parallelweg is er dus zicht op de locatie, gedurende een relatief klein deel. Deze parallelle weg dient ter ontsluiting van de achtererven en het landelijk gebied van de bebouwing langs de dijk, heeft geen functie voor doorstromend verkeer en wordt verder alleen door wandelaars gebruikt (fietzers pakken de dijk).

Het agrarisch verleden van Oostgraftdijk is onder meer nog leesbaar aan enkele aanwezige stolpboerderijen. Stolpen zijn van oorsprong Noord-Hollandse boerderijen die werden gebouwd vanaf de 16e eeuw. Een stolp heeft bijzondere kenmerken: een houten vier- of zeskant dat de kapconstructie draagt (zie navolgende afbeelding). Onder dit dak was plaats voor de boerenfamilie, het vee, het hooi, de wagens en andere werktuigen. Momenteel is de bebouwing vooral als woning in gebruik. Er komt vrijwel alleen traditionele bebouwing voor, in dorpse stijl.

Uitzondering op de woonfunctie vormt het agrarisch bedrijf Stal van Tiel, een paardenfokkerij, aan de Oostgraftdijk 92a. In de huidige situatie worden de paarden gestald in een historische veeschuur, zoals aangegeven een gemeentelijk monument. Ze bestaan uit gepotdekseld zwart houtwerk met rode pannen. De paarden werden getraind in een paardenbak van derden, gelegen op enkele kilometers. Dit gebruik is daar door

eigenaar echter gestaakt, zodat gekeken is naar de mogelijkheden deze op eigen terrein te realiseren.

Parallelweg aan de achterzijde van Oost-Graftdijk, tevens de toegangsweg tot het perceel.

Parallelweg aan de achterzijde van Oost-Graftdijk, tevens de toegangsweg tot het perceel.

Panorama van bestaande situatie vanaf de straatkant. Vanaf de straat is er direct zicht op de historische veestal die is aangewezen gemeentelijke monument.

Perceel vanaf de straatkant

Foto achter de historische veestal

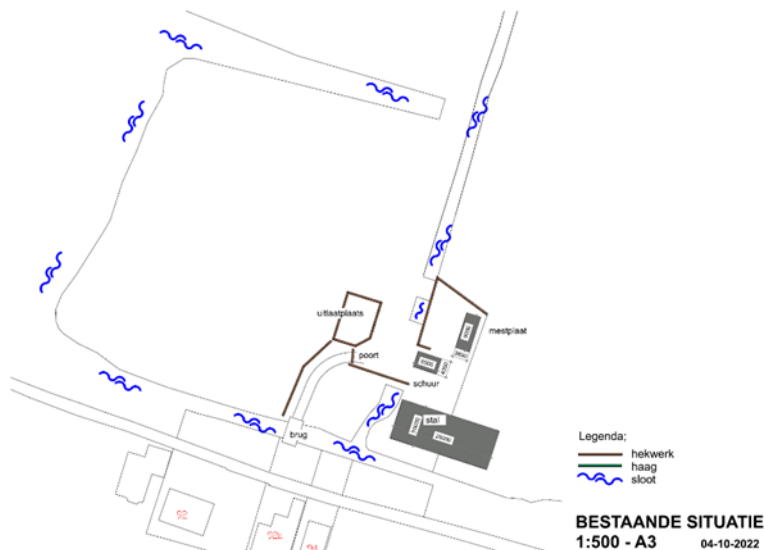

Panorama op het perceel met zicht op de stal en een paddock

Het bedrijf omvat tevens ca. 3,5 ha land (exclusief erf), gelegen ten noorden van de stal en voornamelijk bestaande uit grasland, die als zodanig door de Stal van Tiel worden onderhouden. De hierna zichtbare slootjes worden door het bedrijf ook onderhouden, doch zijn in eigendom van het Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.

Aanduiding grond in eigendom

2.2 Het plan

Er is gelet op bovenstaande nagedacht over hoe een gunstig perspectief ter plaatse kan worden gerealiseerd, waarbij tegelijk de kleinschaligheid en de landschappelijke kwaliteiten geborgd worden. Dit mede indachtig de jurisprudentie dat een bedrijf ook altijd voldoende planologische mogelijkheden geboden moet worden zodat een succesvolle onderneming geëxploiteerd kan worden⁵.

Voor de wintermaanden is momenteel ter plaatse geen adequate voorziening aanwezig. Beweiding op gras is in de wintermaanden gezien de natte bodemgesteldheid niet mogelijk; de paarden zakken dan weg in de venige, modderige grond. Ook kunnen infecties ontstaan. Anders dan bij koeien is het vanuit dierenwelzijnsoogpunt niet mogelijk paarden de gehele winter op stal te houden. Bovendien is het bij de opfok van

⁵ Zie bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2009:BK5866

paarden noodzakelijk dat ze buiten afgericht en getraind kunnen worden. Een en ander volgt ook uit richtlijn 3 van de sectorraad Paard en het paardenbesluit van de Dierenbescherming.

Paarden dienen dagelijks buiten de box te komen tenzij ziekte van het dier dit belemmert. Naast de training of ander gebruik dient het paard zoveel mogelijk beweging te krijgen afhankelijk van de mogelijkheden. Inclusief training of ander gebruik, minimaal 4 uur per dag. De Dierenbescherming spreekt in het paardenbesluit van vrije beweging. Dit is en blijft wel maatwerk, mede afhankelijk van de behoeften en mogelijkheden van het paard. De sector zet in op motivatie van de paardenhouder om voor zijn paard(en) een adequate aanpak te vinden.

Zoals aangegeven, werd er gebruik gemaakt van een nabij gelegen paardenbak die er nu niet meer is. Het is gewenst dat er ter plaatse een wintervoorziening in de vorm van een loswerk (rij)bak gerealiseerd wordt. Ten 1^e omdat jonge paarden niet gesteld zijn op vervoer in een trailer en het 2x per dag vervoer (van en naar de stal) zowel tijdens het verblijf op stal als buiten merkbaar tot onrust en onbehagen bij de dieren leidt, ook onderling. Ten 2^e gaat het om in wezen onnodige verkeersbewegingen, vanuit bedrijfslogistiek en efficiency oogpunt een ongewenste situatie. Het belast bovendien de infrastructuur ter plaatse onnodig: de vaak smalle wegen zijn niet goed uitgerust voor het rijden met zwaar materieel. Met eveneens het oogmerk dierenwelzijn zijn enige paddocks ook noodzakelijk als wintervoorziening: hier kunnen de paarden zich vrij bewegen en indien nodig afzonderlijk van elkaar. Tot slot betreft de VOF een jong bedrijf, dat recent is opgestart. Het bedrijf wordt gerund door een jonge ondernemer zonder groot winstoogmerk maar om het bedrijf enigszins rendabel te kunnen laten zijn wordt een bescheiden tweede stal voor 2 á 3 extra paarden + opslag gewenst geacht.

Met deze gedachte in het achterhoofd wordt overwogen dat het bieden van enkele aanvullende mogelijkheden in ruimtelijk, landschappelijk, maatschappelijk-sociaal, economisch opzicht en vanuit dierenwelzijn aanvaardbaar geacht moet worden. Zeker gelet op de kleinschaligheid van de plannen in combinatie met de intentie de grootst mogelijke zorgvuldigheid te betrachten als het gaat om landschappelijke inpassing (desgewenst kan een beeldkwaliteitsplan/landschappelijk inpassingsplan opgesteld worden). Een belangrijke overweging is ook dat het bedrijf 3,5 hectare land onderhoudt. Het gaat dan o.a. om het baggeren van slootjes en het hooien van het gras. Het door de gemeente en provincie zo waardevol geachte weidelandschap, openheid en slotenpatroon blijft op die manier in stand. Dat geldt ook voor de monumentale vee-schuur. Een positief economisch bedrijfsperspectief is nodig blijvend te kunnen investeren in onderhoud van het pand. Zodoende kan een cultuurhistorisch waardevol pand voor huidig en toekomstig generaties worden behouden. Uit recente jurisprudentie blijkt dat omwille van de wens tot behoud en herstel van cultuurhistorisch waardevolle panden er planologische mogelijkheden kunnen worden geboden waaruit de benodigde inkomsten gegenereerd kunnen worden⁶.

De wintervoorziening, ofwel paardenbak, wordt met een haag omheind. Hagen hebben bovendien een voordeel voor de natuur. Hagen dragen bijvoorbeeld bij

⁶ ECLI:NL:RVS:2022:252

aan de biodiversiteit, het voorkomen van muizenplagen en zorgen voor CO₂ afvang⁷. Het gaat om een lage beukenhaag (tot 1 m hoog), afgewisseld met meidoorn. Een omheining rondom de bak is nodig voor jonge paarden om binnen de bakgrens te blijven. Door de keuze voor een haag in tegenstelling tot hekwerken ontstaat er een groen beeld en door deze haag laag te houden blijft de karakteristieke openheid van het landschap behouden.

Daarvoor komen enkele paddocks. Ook deze voorzieningen dient voor het dierenwelzijn. In de winter voor de frisse lucht en het vrij kunnen bewegen, wat in de winter niet mogelijk is op het land. In de zomer is de voorziening er als er paarden zijn die last hebben van insulineresistentie (verstoord suikermetabolisme). Dit komt met enige regelmaat voor. Hierdoor is het voor de paarden niet mogelijk om een periode op het gras te staan omdat er in gras teveel suikers aanwezig zijn. Meerdere paddocks zijn daarbij noodzakelijk om paarden gelijktijdig buiten te kunnen zetten (paarden zijn kuddedieren en blijven niet graag alleen achter in stal of op het land. Tevens kunnen niet alle paarden samen in 1 paddock staan omdat de ruimte beperkt is en zij daardoor niet kunnen vluchten als 1 van de paarden dominant is/wordt. De voorziening dient op dat moment ook ter bescherming van de veulens, die zijn nog erg kwetsbaar om zich in een groep bevinden met een beperkte ruimte. Overwogen is volledigheidshalve nog wel de paddocks ook met een haag te realiseren, maar dit wordt landschappelijk niet gewenst geacht (alook niet door de omgeving): het beeld van meerdere paddocks naast elkaar met een haag komt de transparantie en openheid niet ten goede, iets wat je wel bereikt met enkele hekwerken, die uit traditioneel materiaal zullen bestaan.

Het nieuwe hekwerk voor de paddock uitbreiding sluit aan op het huidige hek en zal ongeveer dezelfde hoogte aanhouden (1,30 m). Omdat zowel de haag en hekwerk dicht bij de grond zullen blijven zal het zicht niet worden belemmerd naar het achtergebied. De situering van paardenbak en paddocks volgen de richting van de kavelsloot en zijn beide op het oostelijke deel van de open kavel tussen de vier kavelsloten ingepast, dicht tegen het bebouwde erf. Het kenmerkende kavelpatroon blijft hierdoor intact en het westelijke deel van de kavel blijft volledig vrij van ingrepen. De effecten van de inpassing van de paardenbak en paddocks worden verzacht doordat de parallelweg hoger ligt dan de polder. Deze parallelweg is tevens ook geen doorgaande weg. Verder kan er worden beargumenteerd dat het zicht op de polder vanaf de doorgaande weg (Kanaaldijk) volledig is onttrokken door het gesloten bebouwingslint. Vanaf de provinciale weg (N 244) is de nieuwe inpassing ook niet zichtbaar door de grote afstand.

Voor een efficiënte bedrijfsvoering wordt een tweede stal voorzien. De voorgestelde locatie van de nieuwe stal is op hetzelfde perceel als de originele historische stal. De nieuwe stal wordt gerealiseerd achter de bestaande stal en zal daarom niet zichtbaar zijn vanaf de straat. Aan de achterzijde van het perceel wordt het zicht op de stal onttrokken door een bomenreeks.

De nieuwe stal zal in dezelfde kleurstelling zijn als de oude stal. Verder is er ook de wens om zonnepanelen te plaatsen op de nieuwe stal. Ten behoeve van deze nieuwe

⁷ Er is recent een boekje uitgebracht waarin de biovoordelen van de heg worden beschreven Heg door Kenneth F. Rijdsdijk - Managementboek.nl

stal zal tevens ook de caravan en schuurtje worden verwijderd zodat er per saldo de ruimtelijke kwaliteit verbeterd. Hierdoor ontstaan meer mogelijkheden voor binnenopslag in plaats van buitenopslag, wat in visueel opzicht een verbetering is. De stal dient bedrijfseconomische doeleinden (het bedrijf kan iets uitgebreid worden) maar ook dierenwelzijnsdoeleinden: stroballen kunnen grootschaliger worden ingekocht en dus goedkoper en kunnen worden opgeslagen in de nieuwe schuur. Daarnaast wordt de beschikbare stalruimte per paard groter en kan er aan de stal een uitloopmogelijkheid worden gemaakt waardoor de jonge paarden zelf kunnen beslissen of zij binnen of buiten willen zijn. Een overweging vormt voorts, dat de stal gebouwd wordt volgens hetgeen maximaal vergunningsvrij mogelijk zou zijn, zowel qua oppervlakte als goot- en bouwhoogte.

De opslag van balen hooi zal zoveel mogelijk uit het zicht worden geplaatst. Daar waar mogelijk direct achter de bestaande stal, en op piekmomenten (voorjaar) worden de balen die daar niet passen verder naar achteren op het terrein geplaatst, achter een hoogopgaande bomenrij, en derhalve ook niet zichtbaar.

Nieuwe situatie Oostgraftdijk 92a, SRO

De bestaande mestplaat wordt verplaatst en vervangen voor een iets grotere. Deze wordt, vloeiستofdicht met grotendeels een dak erboven. Dit is nodig omdat het aantal paarden iets toeneemt en gelet op de normstelling (Maat is ca $8 \times 7,5 \times 1,5 = 90 \text{ m}^3$. De norm voor paarden is $7,8 \text{ m}^3$ per paard⁸ (tabel hieronder). Dit zou dus betekenen maximaal 11 paarden. Echter het maximum qua stallen en erf zal uitkomen op 8 paarden. Dit aantal paarden zal er hooguit een aantal keer zijn maar niet standaard, dus is echt het maximumaantal).

⁸ Tabel 4 Diergebonden normen, RVO, 2023

Paard	94							
Pony's (dieren met een schofthoogte tot 1,56 meter en inclusief veulens tot 6 maanden)	941	G	alle	4,4	27,3	13	-	-
Paarden (dieren met een schofthoogte vanaf 1,56 meter en inclusief veulens tot 6 maanden)	943	G	alle	7,8	58,8	28,6	-	-

Bijkomende voordelen van de geplande voorzieningen zijn dat minder verkeersbewegingen nodig zijn en dat het dierenwelzijn wordt bevorderd, en het bedrijf efficiënter gerund kan worden, en er zodoende een betere basis is voor een blijvend en bestendig onderhoud van het achterliggende agrarisch weidegebied en de monumentale veeschuur. Positief is dat de ontsluiting van het bedrijf plaatsvindt via een landdijk aan de achterzijde van het land, zodat niet met zwaar materieel door het dorp gereden hoeft te worden. Het gaat hier blijkens de toelichting van het bestemmingsplan alsook de provinciale Omgevingsverordening (de locatie ligt in Bijzonder provinciaal landschap) om landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol gebied, zodat de beschreven gewenste situatie ook vanuit beleidsmatig oogpunt wenselijk is. Vanaf de dijk/straat zal de voorziening voorts niet zichtbaar zijn, omdat er een aaneengesloten bebouwingslint bevindt tussen dijk en land (er zijn hier geen doorkijkjes aanwezig). Ook wanneer vanaf het parallelle toegangsweggetje naar de locatie wordt gekeken, zijn er geen landschappelijk ongewenste effecten. De voorziening wordt in de lengterichting gerealiseerd, op geruime afstand van de weg en de omheining krijgt zoals aangegeven een natuurlijk karakter en is van beperkte hoogte. Er komen voorts geen lichtmasten. De voorziening gaat daarmee als het ware op in het landschap. Belangrijk te vermelden is dat de buurt volledig achter de plannen staat en het agrarisch bedrijf steunt. De omgeving hecht belang aan een adequaat en verzorgd onderhoud en beheer van het land en waardeert de kleinschalige, plaatselijk passende levendigheid die het bedrijf met zich meebrengt.

In een landschappelijke studie⁹ is zoals aangegeven nader ingegaan op landschappelijke effecten. De belangrijkste conclusies zijn in bovenstaande tekst verwerkt. Op navolgende fotomontage is verder duidelijk gemaakt hoe het plan landschappelijk inpasbaar is. De maatregelen worden als voorwaardelijke verplichting gekoppeld aan de regels van dit bestemmingsplan, zodat zowel het realiseren als het in stand houden hiervan geborgd is. Er kan gelet op bovenstaande medewerking worden verleend. In navolgend hoofdstuk wordt getoetst aan ruimtelijk relevant beleid van diverse overheden en in het hoofdstuk aan milieu-en omgevingsaspecten.

⁹ Bijlage 1: Landschappelijke inpassing Oostgraftdijk 92a, SRO, 9 juni 2023

Nieuw hekwerk
Hout 1,1m hoog

Lage beukenhaag
onderhouden op 1m hoogte

Nieuwe situatie hekwerk en paardenbak gezien vanaf de parallelweg Oost-Graftdijk

Nieuwe stal

Nieuwe situatie staluitbreiding gezien vanaf de parallelweg Oost-Graftdijk

3 Beleidskader

3.1 Algemeen

Planologische besluitvorming dient te passen binnen de ruimtelijke kaders die ontworpen worden op alle verschillende overheidsniveaus. Ter verkenning van de beleidsruimte wordt daarom in dit hoofdstuk het ruimtelijk (relevante) beleid weergegeven.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 *Nationale Omgevingsvisie 2021*

De kaders van het rijksbeleid op het gebied van de fysieke leefomgeving zijn opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De NOVI is op 11 september 2020 vastgesteld en per 1 januari 2021 in werking getreden. De NOVI vervangt vanaf dat moment de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2012).

Met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Nederland staat immers voor een aantal urgente opgaven, die zowel lokaal, nationaal als wereldwijd spelen. Het zijn grote en complexe opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw. Deze opgaven zullen Nederland flink veranderen. De toenemende druk op de fysieke leefomgeving vraagt daarbij om een actiever Rijksoverheid. De NOVI stelt een integrale aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisatie, en met meer regie vanuit het Rijk. Regie vanuit het Rijk betekent echter niet het centraliseren van taken en verantwoordelijkheden; wel het geven van richting op grote opgaven en regie op goed samenspel, zowel publiek als publiek/privaat.

In de NOVI zijn de genoemde opgaven samengevat in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. een duurzaam en economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om dit te bereiken worden 21 nationale belangen benoemt in de NOVI waarop de nationale overheid zich richt. Deze hebben onder andere betrekking op het zorgdragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften, het waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem, het beperken van klimaatverandering, het waarborgen van de hoofdinfrastructuur voor transport van stoffen via (buis)leidingen, het behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang en het verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit.

Deze 21 nationale belangen hebben ook een relatie met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), zie ook paragraaf hierna.

Beoordeling en conclusie

Er zijn geen Rijksbelangen in het geding.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Voortaan moeten gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen, wijzigingsplannen of uitwerkingsplannen rekening houden met het Barro. Doel van het Barro is bepaalde onderwerpen van nationaal belang uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte te verwezenlijken. De volgende onderwerpen worden in het Barro genoemd: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Beoordeling en conclusie

Het plan valt niet binnen de reikwijdte van één van de onderwerpen uit het Barro. Er zijn hierin daarom geen regels opgenomen die van belang zijn voor het onderhavige plangebied. Het plan is hierdoor niet strijdig met het Barro.

3.2.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Het laatste nationale belang, zorgvuldige afweging, is verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening. De regeling komt er op neer dat van bepaalde ontwikkelingen nut en noodzaak dient te worden aangetoond. Op 1 oktober 2012 is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' toegevoegd aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Op 1 juli 2017 is een wijziging van het Bro in werking getreden, waarbij de Ladder voor duurzame verstedelijking is aangepast. De (gewijzigde) Ladder is in artikel 3.1.6 lid 2 Bro vastgelegd en luidt als volgt: *De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.*

Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Wat onder 'stedelijke ontwikkeling' en 'bestaand stedelijk gebied' wordt verstaan is in het Bro opgenomen en verder uitgekristalliseerd in jurisprudentie. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het Bro 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of

zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Onder 'bestaand stedelijk gebied' verstaat het Bro een 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

Niet elke ontwikkeling van stedelijke aard wordt door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling in de zin van de ladder. Uit enkele uitspraken blijkt dat plannen tot 11 woningen niet als stedelijke ontwikkeling zijn aan te merken. Zie onder meer 201308263/2/R4 en 201302867/1/R4-201501297/1/R4. Ook in pandige functiewijzigingen zijn in beginsel niet als stedelijke ontwikkeling aan te merken. Zie onder meer een uitspraak van de Afdeling van 24 augustus 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2316) of de uitspraak van de Afdeling van 21 januari 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:96) inzake een functiewijziging van een restaurant. Bedrijfsuitbreidingen tot 400 m² (ECLI:NL:RVS:2014:4409) of van een winkel met 400 m² (ECLI:NL:RVS:2014:4409), of van een kantoor met 540 m² (201506789/1/A1) worden niet gezien als stedelijke ontwikkeling. Uitzondering hierop vormt een ontwikkeling waarvan de aard en impact zodanig substantieel is dat deze aanleiding geeft de ontwikkeling wel als stedelijke ontwikkeling te merken. Een functiewijziging naar een hotel met 160 kamers is daar een voorbeeld van (ECLI:NL:RVS:2016:1064).

Beoordeling en conclusie

Onderhavig plan betreft het positief bestemmen van een reeds lange tijd aanwezige monumentale stal. Er wordt geen nieuw agrarisch bedrijf toegestaan: het bedrijf is reeds aanwezig en mag dat ook zijn op basis van het bestemmingsplan. Onder deze omstandigheden is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Bro. De voorziene tweede stal, paardenbak en paddocks kunnen vergunningsvrij worden gerealiseerd, en vallen daarmee buiten de reikwijdte van de Ladder. Resteert de mestplaat. Dit betreft een zodanig kleine ontwikkeling, dat ook niet gesproken kan worden van de stedelijke ontwikkeling. Het plan hoeft daarom niet verder getoetst aan de Ladder.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie NH2050 (2018)

De Omgevingsvisie NH2050 is op 19 november 2018 door Provinciale Staten (PS) vastgesteld. In de Omgevingsvisie NH2050 staat een duurzame ontwikkeling van de fysieke leefomgeving centraal. De leefomgeving is de basis is, met een samenleving die wensen en behoeften heeft en de leefomgeving gebruikt voor ruimtelijk- economische ontwikkelingen. De hoofdambitie is gericht op een goede balans tussen economische groei en leefbaarheid.

De belangrijkste onderwerpen zijn:

1. Klimaatverandering bedreigt onze leefomgeving; de ambitie is een klimaatbestendig en waterrobuust Noord-Holland;
2. Verbetering van bodem, water- en luchtkwaliteit; de ambitie is het behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving
3. Biodiversiteit; de ambitie luidt deze te vergroten;

4. Economische transitie; ambitie is een duurzame economie, met innovatie als belangrijke motor;
5. Energietransitie; de ambitie is dat Noord-Holland als samenleving in 2050 volledig klimaatneutraal en gebaseerd is op (een maximale inzet op opwekking van) hernieuwbare energie;
6. Mobiliteit: de ambitie is dat de inwoners en bedrijven van Noord-Holland zichzelf of producten effectief, veilig en efficiënt kunnen verplaatsen, waarbij de negatieve gevolgen van de mobiliteit op klimaat, gezondheid, natuur en landschap steeds nadrukkelijk meegewogen worden;
7. Wonen en Werken: de ambitie is dat vraag en aanbod van woon- en werklocaties (kwantitatief en kwalitatief) beter met elkaar in overeenstemming zijn;
8. Landschap: de ambitie is het benoemen, behouden en versterken van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en de cultuurhistorie.

Relevant zijn thema 6 en 7. Met het plan kan een bedrijf zich blijvend vestigen in Noord-Holland, waarbij aandacht is voor gezondheid (dierenwelzijn), natuur (o.a. haag om paardenbak) en landschap (zie bijlage 1 en hoofdstuk 2). Daarnaast zijn de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten benoemd en worden deze niet onevenredig aangetast. Sterker nog, met het positief bestemmen van de monumentale vee-schuur ontstaat een betere planologische basis deze te behouden en te onderhouden. Tevens wordt een gunstig perspectief geboden aan een agrarisch bedrijf, zodat deze blijvend het waardevol grasland met slootjes kan onderhouden. Het initiatief past binnen de Omgevingsvisie.

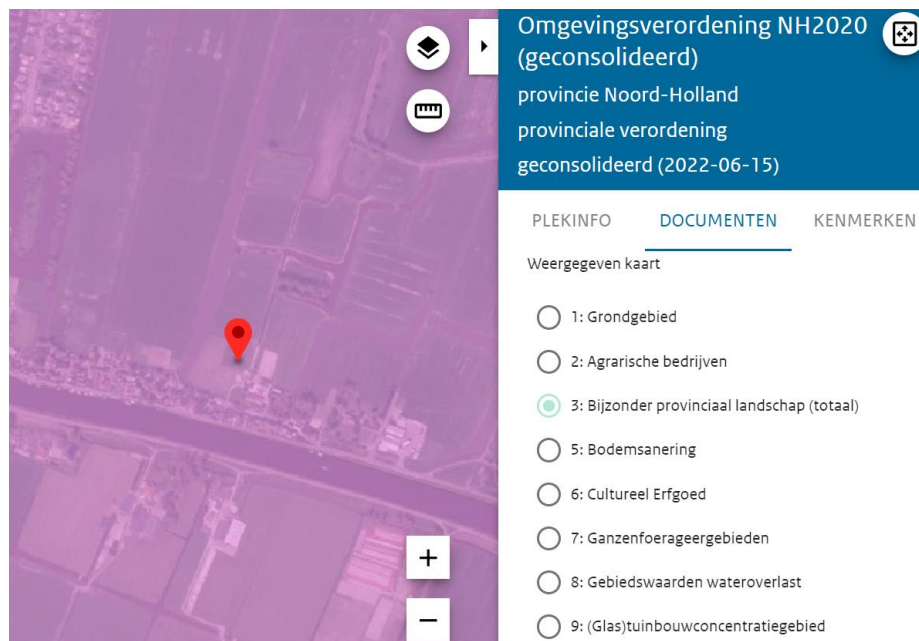
3.3.2 Omgevingsverordening NH2020 (2020)

Op 11 november 2020 is de Omgevingsverordening NH2020 vastgesteld. In de verordening staan de regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. In de verordening zijn regels opgenomen over onderwerpen in zowel het landelijke als het stedelijke gebied van Noord-Holland waar een provinciaal belang mee gemoeid is. Een deel van de regels is alleen van toepassing voor het landelijk gebied.

Beoordeling en conclusie

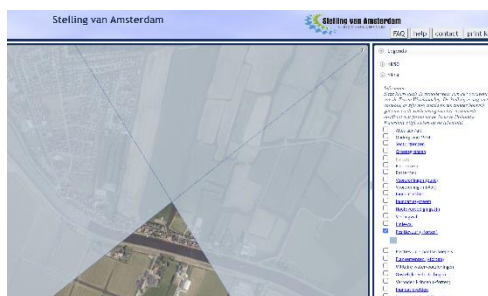
Het plan is zoals aangegeven niet als stedelijke ontwikkeling aan te merken. De provincie hanteert voor het begrip stedelijke ontwikkeling namelijk hetzelfde begrip als het Besluit ruimtelijke ordening (zie paragraaf 3.2.3).

Wel ligt de locatie binnen Bijzonder provinciaal landschap (Bpl) alsook binnen de Stelling van Amsterdam en het werkingsgebied Landelijk Gebied MRA.

Uitsnede provinciale omgevingsverordening

Voor de ligging binnen de Stelling van Amsterdam is vooral van belang dat het plan-gebied wel binnen een inundatieveld ligt (lichtblauw op afbeelding rechtsonder), maar niet binnen een Verboden Kring rondom een fort of vesting (groen op afbeelding rechtsonder), die traditioneel gezien zoveel mogelijk open moesten blijven om een vrij schootsveld te behouden. De ligging binnen positievuur forten en pantserkoepels en flankementen levert ook geen beperking op.

Uitsneden Stelling van Amsterdam

Het gebied ligt ook niet in één van de deelgebieden waar het beeldkwaliteitsplan Stelling van Amsterdam van de provincie Noord-Holland speciale aandacht voor vraagt, zie hieronder.

In artikel 6.46 is hieromtrent het volgende geregeld:

1. De kernkwaliteiten van het Bijzonder provinciaal landschap zijn vastgelegd in Bijlage 6.
2. Een ruimtelijk plan ter plaatse van het werkingsgebied Bijzonder provinciaal landschap bevat regels ter bescherming van de voorkomende kernkwaliteiten.
3. In afwijking van artikel 6.3 bevat het ruimtelijk plan geen regels die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken.
4. Het ruimtelijk plan kan regels bevatten die een andere nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, mits deze ontwikkeling de voorkomende kernkwaliteiten niet aantast.
5. De toelichting op het ruimtelijk plan bevat een beschrijving van de voorkomende kernkwaliteiten en een motivering van de wijze waarop wordt voldaan aan het tweede en, indien van toepassing, het vierde lid.
6. Indien uit de motivering volgt dat maatregelen noodzakelijk zijn om te voldoen aan het bepaalde in het vierde lid, dan dient de uitvoering hiervan te zijn geborgd bij de vaststelling van het ruimtelijk plan.
7. In afwijking van het vierde lid kan het ruimtelijk plan regels bevatten die de volgende ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken:
 - a. een uitbreiding van een agrarisch bouwperceel tot maximaal twee hectare; of
 - b. nieuwe bebouwings- en functiemogelijkheden op grond van artikel 6.33, eerste lid, onder e en f en artikel 6.33, tweede en derde lid.
8. In afwijking van het derde en vierde lid kan het ruimtelijk plan een nieuwe stedelijke ontwikkeling of een andere nieuwe ruimtelijke ontwikkeling die de kernkwaliteiten aantast mogelijk maken, indien:
 - a. er sprake is van groot openbaar belang;
 - b. er geen reële alternatieven zijn; en
 - c. de aantasting zoveel mogelijk wordt beperkt en de aantasting wordt gecompenseerd.
9. In afwijking van het derde en vierde lid kan het ruimtelijk plan voorzien in woningbouw overeenkomstig de afspraken tussen Rijk, provincie en betrokken gemeenten met betrekking tot de Pilot Waterland.

10. Gedeputeerde Staten kunnen nadere regels stellen over de motivering als bedoeld in het vijfde lid en over de wijze van compensatie als bedoeld in het achtste lid, aanhef en onderdeel c.
11. Gedeputeerde Staten kunnen de kernkwaliteiten zoals opgenomen in Bijlage 6 wijzigen.

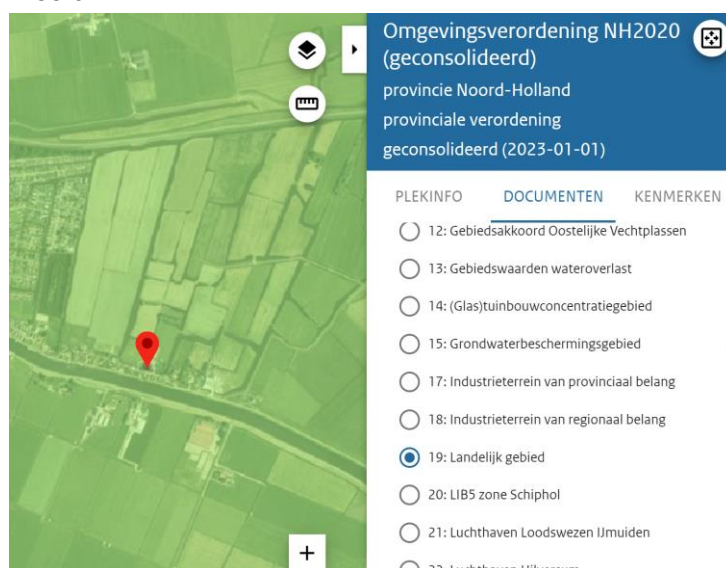
Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming en waar mogelijk versterking en ontwikkeling van gebieden in Noord-Holland die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes Bufferzones, Aardkundig Monument en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten.

In het BPL zijn ruimtelijke ontwikkelingen, met uitzondering van nieuwe stedelijke ontwikkelingen, toegestaan wanneer de beschreven kernkwaliteiten niet worden aangetast. Per locatie kan aan de hand van de kernkwaliteiten een zorgvuldige afweging worden gemaakt welke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk en welke niet wenselijk zijn. Hierdoor is er ruimte voor maatwerk en gebiedsgerichte differentiatie. In de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan dat een ontwikkeling in het BPL mogelijk maakt, moet worden gemotiveerd dat de ter plaatse geldende kernkwaliteiten niet worden aangetast.

In lijn met de provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie zijn de kernkwaliteiten beschreven aan de hand van drie provinciale kernwaarden:

1. Landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van deze landschappen.
2. Openheid en ruimtebeleving: de beleving van de ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten.
3. Ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen.

Voorts ligt het plan binnen het werkingsgebied Landelijk Gebied, Noord-Holland-Noord.

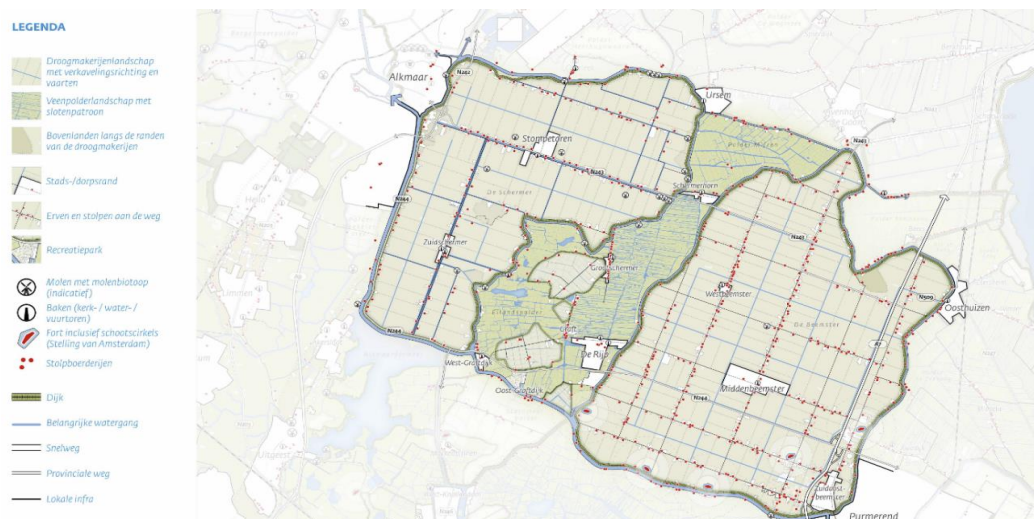

Uitsnede omgevingsverordening provincie NH, Landelijk gebied

In artikel 6.59 is het volgende geregeld: *Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied*

1. Gedeputeerde Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en
2. cultuurhistorische waarden.
3. Bij de inpassing van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling ter plaatse van het werkingsgebied landelijk gebied, wordt in het ruimtelijk plan, gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
 - a. rekening gehouden met: de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble en van de toepasselijke provinciale structuren;
 - b. bij de inpassing betrokken: de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes; en
 - c. bij de inpassing betrokken: de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble en van de toepasselijke provinciale structuren.
4. (..)ñ.v.t
5. De toelichting van een ruimtelijk plan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.
6. Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap of het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling om advies vragen, ook in een vroeg stadium, inzake de locatieafweging of de ruimtelijke inpassing.

In de Leidraad voor Landschap en Cultuurhistorie ligt het gebied binnen het ensemble Schermer-Beemster. Van belang voor dit plan is vooral dat het veenpolderlandschap met slotenpatroon behouden moet blijven. Daar is juist sprake van: niet alleen worden geen sloten gedempt, maar de bestaande sloten worden door het bedrijf onderhouden hetgeen alleen kan als er een inkomen gegenereerd kan worden uit het agrarisch bedrijf.

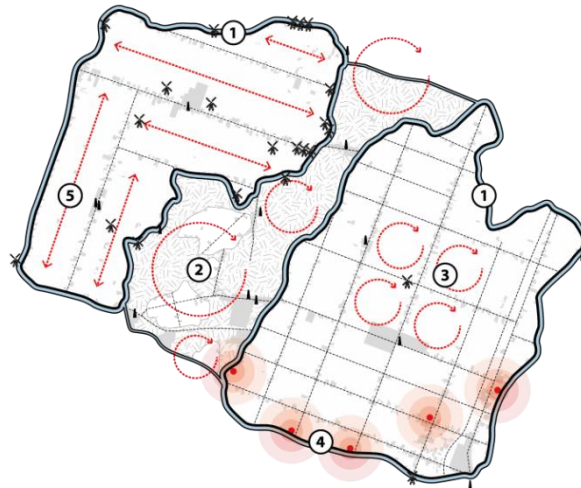
Uitsnede Leidraad voor Landschap en Cultuurhistorie

Voortbordurend op de Leidraad: De provincie geeft aan dat ensemble grote verschillen toont in de beleving van de openheid en de verschillende indelingen van ruimte (water- en wegstructuren). Beide geometrische droogmakerijen hebben een rand van

grillige hoge boezemdijken. Het maaiveld van de polder ligt aanzienlijk lager dan de dijk. De markante randen vormen een scherpe grens tussen de verschillende landschappelijke eenheden.

De Eilandspolder is een zeer open landschap met enkele ruimtelijke onderbrekingen in de vorm van bebouwingslinten (gedeelde ruimte).

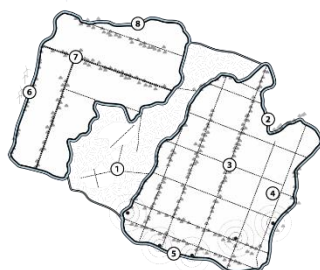
In het veen liggen enkele kleinere droogmakerijen. Ze zijn niet of nauwelijks waarneembaar vanuit het hoger gelegen veengebied.

- 1. Grillige, hoge boezemdijken
- 2. Open veenpolderlandschap met dichte linten
- 3. Vierkante polderkamers in de Beemster
- 4. Schootscirkels forten
- 5. Lange zichtlijnen over de tochten in de Schermer
- * Molen met molenbiotoop (indicatief)
- ! Baken (kerk-, water-, vuurtoren)

Ruimtelijke dragers

In het tussenliggende veengebied van de Eilandspolder en de polder Mijzen zijn de lintdorpen Grootchermer, De Rijp, Graft en Schermerhorn beeldbepalend en dragende structuren.

- 1. Lintdorpen in Eilandspolder
- 2. Ringdijk en -vaart Beemster
- 3. Poldergrid van de Beemster
- 4. Hooggelegen A7
- 5. Stelling van Amsterdam
- 6. Ringdijk en -vaart Schermer
- 7. Hoofdassen van de Schermer
- 8. Westfriese Omringdijk
- * Stolpenstructuren
- | Bestaande windturbines

Ambities en Ontwikkelprijncipes

De algemene ambitie is om ruimtelijke ontwikkelingen:

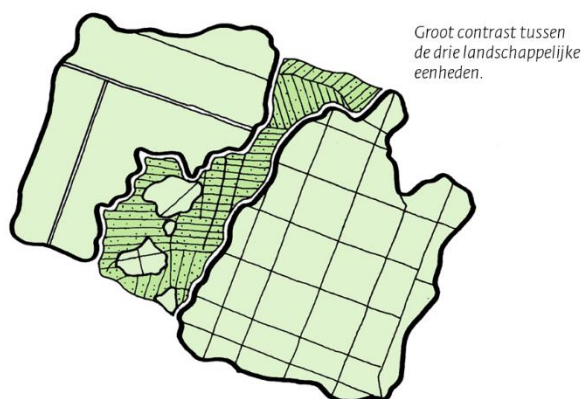
bij te laten dragen aan het zichtbaar en herkenbaar houden van de *landschappelijke karakteristiek*

bij te laten dragen aan het versterken van *(de beleving van) openheid* en helder te positioneren ten opzichte van de *ruimtelijke dragers*.

Onderstaande ambities en de bijbehorende ontwikkelprincipes zijn vertrekpunt bij het streven naar ruimtelijke kwaliteit.

1. De drie deelgebieden vormen een contrastrijk ensemble

De combinatie van veenpolderlandschap en de twee grote droogmakerijen zorgt voor grote contrasten in landschapstypen, landschapsstructuren en beleving. Het veenpolderlandschap van de Eilandspolder en de polder Mijzen ligt ingesloten tussen de ringdijken van de droogmakerijen de Schermer en de Beemster.

Ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij:

het behouden en versterken van de contrasten tussen de drie landschappelijke deelgebieden.

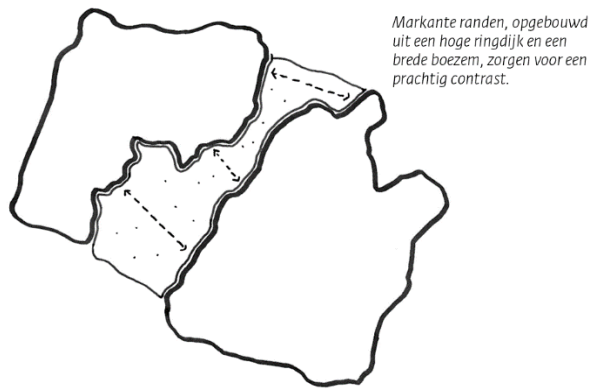
De drie gebieden verschillen in hoogteligging, waterhuishouding, verkaveling en grondgebruik. Des te helderder deze verschillen blijven, des te beter de ontstaansgeschiedenis afleesbaar is.

> Sluit bij ruimtelijke ontwikkelingen aan bij de landschappelijke karakteristiek van het betreffende deelgebied.

het manifest houden van de landschappelijke overgangen vanaf de hoofdwegen.

De ringdijken markeren de randen van de droogmakerijen en vormen landschappelijke overgangen. De ringdijk van de Schermer wordt gekenmerkt door een kronkelige vorm en is vrij van beplanting, de ringdijk van de Beemster is beplant.

> Zorg dat de ringdijken als autonome, heldere randen in het landschap zichtbaar blijven.

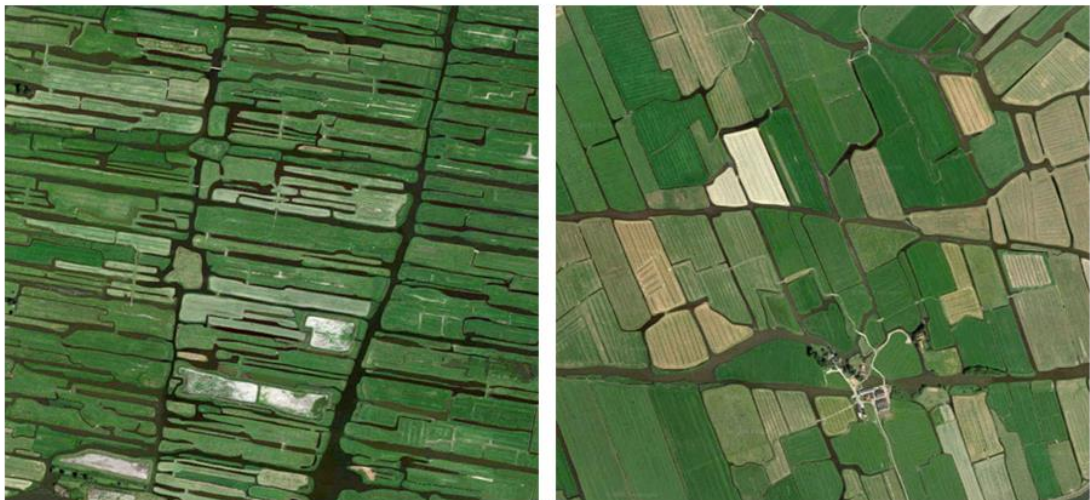

3. Eilandspolder en polder Mijzen: fijnmazige veenpolders met bijzondere verkavelingen

Deze veenpolders kenmerken zich door goed bewaard gebleven middeleeuwse verkavelingen en zijn van aardkundige waarde.

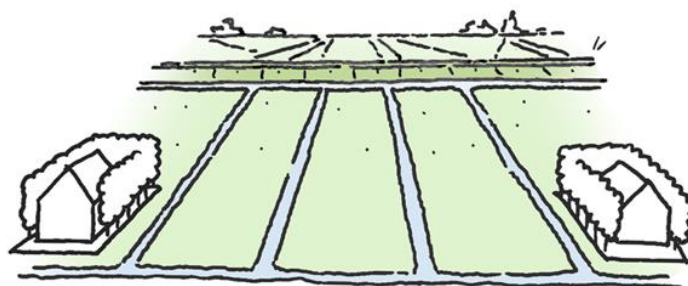
**Ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij:
behoud van de verschillende typen veenverkaveling.**

- > Behoud het patroon van waterlopen.
- > Respecteer ook bij natuurontwikkeling de verschillen in kaveltypen.

Verskillende verkavelingspatronen in Eilandspolder en polder Mijzen

> Houd de randen van de kleine droogmakerijen binnen de Eilandspolder herkenbaar.

*Ringdijk kleine
droogmakerij*

beperking van verdichting in het landschap.

> Concentreer bebouwing hier aan de linten, maar houd deze wel transparant met doorzichten tussen de bebouwing. Ontwikkel per kavel in de verkavelingsrichting.

> Beperk het toepassen van (weg)beplanting buiten de kernen.

6. Overige ontwikkelprincipes

De ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij:

het behouden en het zichtbaar/beleefbaar blijven van de huidige verkavelingsstructuur (inclusief sloten) bij (semi-)tijdelijke functies en opstellingen in het landschap, zoals voor zonne-energie. Zorg voor een ruime landschappelijke begrenzing van het terrein, die aansluit op het bestaande omringende landschap; vermijd hoge hekken in het landschap. Streef ernaar dat de opstelling kwaliteit toevoegt aan het bestaande landschap

Het plan past binnen de Leidraad omdat zoals de aangegeven de karakteristieke waterlopen behouden blijven, sterker nog het behoud daarvan wordt beter bestendigd door het agrarisch bedrijf een gunstig toekomstperspectief te bieden. Dat geldt ook voor de instandhouding van het veengebied. Van aantasting van openheid vanaf de dijk is zoals aangegeven ook geen sprake.

In een landschappelijke studie, als bijlage toegevoegd¹⁰, is nader ingegaan op de landschappelijke inpassing. In hoofdstuk 2 zijn een analyse en de belangrijkste bevindingen al benoemd.

In de studie wordt verder nog aangegeven dat op de locatie van de nieuwe stal staat al een reeks bomen die als erfafscheiding dienen, het voorstel is om nog twee streek-eigen bomen (meidoorn) hieraan toe te voegen om de nieuwe stal in te dekken. Hierdoor is de nieuwe stal ook ingedekt vanaf de noordzijde. Aan deze voorstel zal worden voldaan.

De paddocks en paardenbak liggen in het lager gelegen weidegebied van de polder (gezien vanaf de verhoogde Oost-Graftdijk). Een lage beukenhaag (tot 1m hoog) vormt een afscheiding voor de paardenbak. Door de keuze voor een haag in tegenstelling tot hekwerken ontstaat er een groen beeld en door deze haag laag te houden, in het lager gelegen weidegebied, blijft de karakteristieke openheid van het landschap behouden.

¹⁰ Bijlage 1: Landschappelijke inpassing Oostgraftdijk 92a, SRO, 6 maart 2023

Het nieuwe hekwerk voor de paddock uitbreiding sluit aan op het huidige hek en zal dezelfde hoogte aanhouden (1,30m). Omdat zowel de haag en hekwerk dicht bij de grond zullen blijven zal het zicht niet worden belemmerd naar het achtergebied. De situering van paardenbak en paddocks volgen de richting van de kavelsloot en zijn beide op het oostelijke deel van de open kavel tussen de vier kavelsloten ingepast, dicht tegen het bebouwde erf. Het kenmerkende kavelpatroon blijft hierdoor intact en het westelijke deel van de kavel blijft volledig vrij van ingrepen. De effecten van de inpassing van de paardenbak en paddocks worden verzacht doordat de parallelweg hoger ligt dan de polder. Deze parallelweg is er verder alleen voor lokaal verkeer, het heeft geen functie voor doorgaand verkeer. Verder kan er worden beargumenteerd dat het zicht op de polder vanaf de doorgaande weg (Kanaaldijk) volledig is onttrokken door het gesloten bebouwingslint. Vanaf de provinciale weg (N244) is de nieuwe inpassing ook niet zichtbaar door de grote afstand.

In voornoemde landschappelijke studie en in hoofdstuk 2 is een en ander ook visueel weergegeven. Gelet op bovenstaande worden de kernkwaliteiten van het BPL niet onevenredig aangetast.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Omgevingsvisie Alkmaar 2020

De Omgevingsvisie Alkmaar 2040 is vastgesteld in 2017 en behelst een strategisch beleidsdocument dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving van Alkmaar. De visie biedt een stevig handvat om op hoofdlijnen sturing te geven aan de ontwikkeling van stad en land tot 2040. Doel van deze ambities is Alkmaar goed te laten fungeren als een gemeente met een complete stad met gezonde stadsvoorzieningen, een innovatief en toekomstbestendig buitengebied, een brede werkgelegenheid, een aantrekkelijk aanbod voor bezoekers en een prettig leefmilieu voor bewoners, inclusief een gezond sport- en recreatieklimaat.

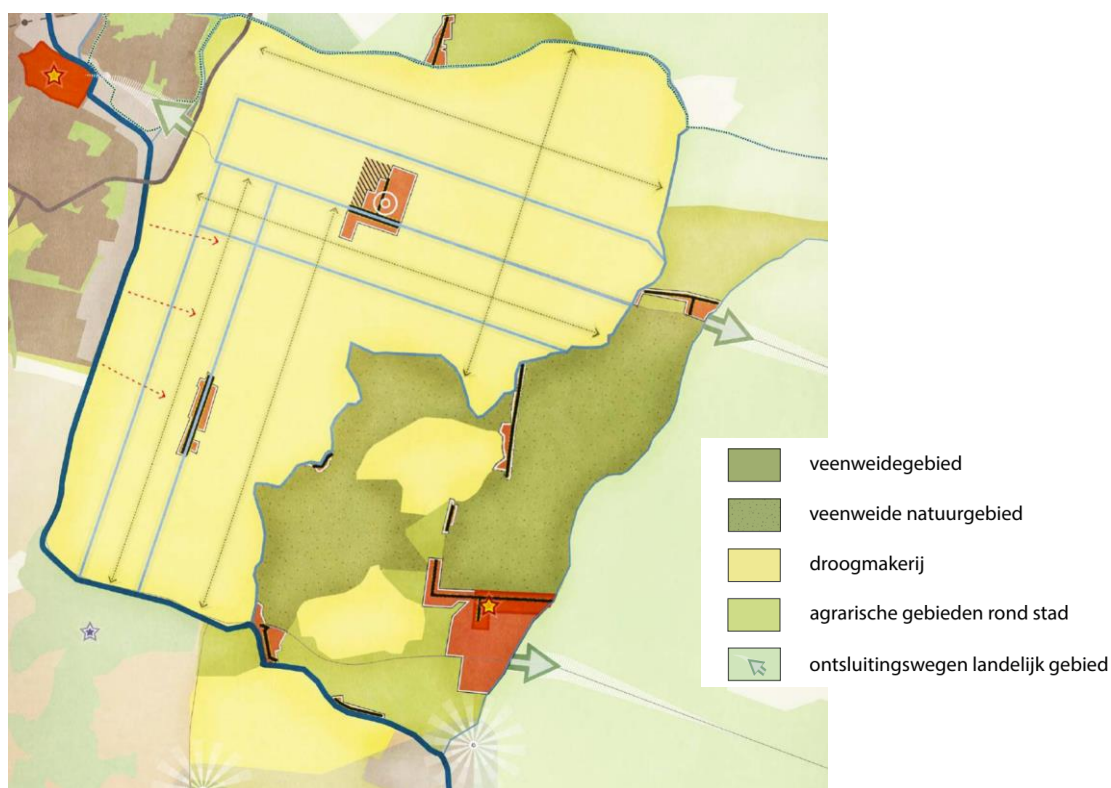
Relevant voor dit plan is met name Ambitie III: Toekomstbestendig en innovatief landelijk gebied

Alkmaar streeft naar behoud van het landschap en haar karakteristieken en faciliteert tegelijkertijd veranderingen in de landbouw, zoals schaalvergroting. In het landelijk gebied is naast volledig agrarische bedrijven ook plaats voor kleinschalige recreatieve initiatieven om gebruik van het gebied te stimuleren. Het beter toegankelijk maken van het landelijk gebied gebeurt onder meer door het toevoegen van nieuwe recreatieve routes. Alkmaar streeft naar het oplossen van bodemdaling en verzilting en wil bijdragen in het verbeteren van de waterkwaliteit. De gemeente faciliteert daarnaast initiatieven om wateroverlast- en tekorten in het landelijk gebied te voorkomen. Bij het ontwikkelen van dorpen geldt de oorspronkelijke dorpsstructuur als leidend ruimtelijk uitgangspunt.

De ambities luiden:

- Begeleiden schaalvergroting agrarische bouwvlakken
- Passende invulling vrijkomende agrarische bouwvlakken
- Meer ruimte voor kleinschalige initiatieven
- Ruimte voor innovatieve landbouw om het veenweidegebied te behouden

- Dialoog starten over toekomstige waterproblematiek
- Opvangen van de gevolgen van bodemdaling en verzilting
- Versterken cultuurhistorische kenmerken landschap
- Versterken identiteit en vitaliteit dorpen

Uitsnede omgevingsvisie

Kleinschalige initiatieven

Naast volledig agrarische bedrijven is er in het landelijk gebied plaats voor kleinschalige recreatieve initiatieven om het toeristisch gebruik van het gebied te stimuleren. Mengvormen van agrarische bedrijvigheid met recreatieve nevenactiviteiten zijn denkbaar.

Innovatieve landbouw behoudt veenweidegebied

Het behoud van de veenweidegebieden is belangrijk vanuit landschappelijk en recreatief oogpunt. Ook milieutechnisch levert goed beheer van de gebieden door het tegengaan van het vrijkomen van CO₂-gassen een positief effect op. Het beheer van het gebied is prijzig en kosten zullen met de klimaatverandering op komst verder stijgen. Traditionele economische agrarische modellen (huidige vormen van landbouwbedrijven en veeteelt) komen daardoor onder druk te staan. Daarom zet Alkmaar ook in op alternatieve vormen van landbouw, zoals natte teelten. Ook kleinschalige ontwikkelingen worden toegestaan in het gebied om voor inkomsten te zorgen voor de beheerders van het gebied. Dat kunnen agrarische en/of recreatieve functies zijn. Daardoor kan het gebied meer bezoekers trekken, waar ook bestaande voorzieningen in de dorpskernen van kunnen profiteren.

Beoordeling en conclusie

Het plangebied is gelegen in veengebied. Het gaat om een kleinschalig initiatief, maar wel één die bijdraagt aan de instandhouding van veengebied (zie hoofdstuk 2). In

beperkte mate draagt het ook bij aan het recreatief aanbod, zoals aangegeven komen wandelaars regelmatig langs om de paarden te aanschouwen. Het plan past daarmee binnen de omgevingsvisie.

3.4.2 Beeldkwaliteitsplan Graft - De Rijk 17 maart 2008

Op 17 maart 2008 heeft de gemeenteraad het Beeldkwaliteitsplan voor Graft- De Rijk vastgesteld. In dit plan is vastgelegd hoe de gemeente de ruimtelijke kwaliteit bewaakt en richting geeft.

De gemeente Graft - De Rijk is een gemeente met een zeer open landschap met daarin duidelijke herkenbare landschappelijk eenheden. Daarnaast wordt Graft-De Rijk gekenmerkt door een grote hoeveelheid historische bebouwing in de dorpen. Deze historische (dijk-/lint)bebouwing kent een grote dichtheid, een hoge diversiteit en is uitgevoerd in een duidelijk herkenbare regio specifieke architectuur. Dit wil de gemeente behouden. Het motto daarbij is 'behoud door ontwikkeling'.

Het perceel behoort in het plan tot het Veenweidegebied en de oude Dorpskernen. De richtlijnen voor de groenstructuur in de oude dorpskernen zijn:

In de overgang van de bebouwing naar het landschap dient water toegepast te worden als begrenzing van het perceel. Daarbij kan aanvullend open opgaande beplanting (d.w.z. geen hoge struikbeplanting, e.d. toepassen) en lage beplanting zoals hagen toegepast worden.

Bovenstaande is uitgangspunt voor het landschappelijk inpassen van de diverse voorzieningen op het perceel, zie hoofdstuk 2.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Milieu-aspecten

4.1.1 *Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.)*

Algemeen

In het Besluit milieueffectrapportage is bepaald dat een milieueffectbeoordeling ook uitgevoerd moet worden als een project, dat wordt genoemd in de bijlage onder D van het Besluit m.e.r., nadelige gevolgen heeft voor het milieu.

Beoordeling

Het plan voorziet in het bestendigen van een bestaand agrarisch bedrijf. Het gaat niet om activiteiten die zijn genoemd in de D-lijst (categorie D 11.2 Stedelijk vernieuwingsproject). Hiermee wordt immers bedoeld grootschalige integrale gebieds (her)ontwikkeling¹¹. Uit verschillende uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RBOBR:2017:3537, 29 juni 2017) en (ECLI:NL:RVS:2018:2414, 18 juli 2018) blijkt dat het antwoord op de vraag of er sprake is van een (wijziging van een) stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit milieueffectrapportage afhangt van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als aard en omvang van de voorziene wijzigingen van de stedelijke ontwikkeling een rol spelen. Daarbij mogen de bestaande planologische mogelijkheden worden meegewogen bij de vraag of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Ook het opvullen van een open gebied in een stedelijke omgeving en het uitbreiden van bebouwing zijn, op basis van een uitspraak 12 juni 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1879, 12 juni 2019) en een tussenuitspraak van de AbRvS (ECLI:NL:RVS:2019:1668, 22 mei 2019) niet zonder meer te beschouwen als een stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld in het Besluit m.e.r.

In dit plan neemt het verhard oppervlak nauwelijks toe ten opzichte van de bestaande situatie en mede gezien de geringe planomvang is geen sprake van een stedelijke ontwikkelingsproject) en daarom is geen vormvrije m.e.r. beoordeling noodzakelijk.

M.e.r.-plicht op grond van de Wet natuurbescherming

Een M.e.r. plicht kan ook ontstaan vanwege de Wet natuurbescherming. Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Met het opstellen van een plan mag het plan de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten niet verslechteren en het plan mag geen verstorend effect hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Nu het plangebied niet is gelegen binnen beschermd natuurgebied en er ook geen effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van enig Natura 2000-gebied (zie meer in detail paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**), ontstaat er ook geen M.e.r. plicht als gevolg van de Wet natuurbescherming.

¹¹ ECLI:NL:RVS:2022:2394

Conclusie

Het aspect Besluit m.e.r. vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.1.2 Milieuzonering

Bij milieuzonering gaat het om de belangenafweging tussen bedrijvigheid enerzijds en gevoelige functies met betrekking tot de hinderaspecten geluid, geur, gevaar en stof. Deze milieuzonering vindt plaats aan de hand van een Staat van Bedrijfsactiviteiten (SvB). Dit is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gekoppeld aan een mate van milieubelasting. De SvB is opgesteld met behulp van de VNG-publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (2009). Er dient hierbij nadrukkelijk onderscheid gemaakt te worden in de bestaande situatie en de nieuwe situatie.

Bij het realiseren van een nieuwe functie (woningbouw) dient vanuit een goede ruimtelijke ordening gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe functies worden gerealiseerd. Hierbij spelen twee vragen:

1. past de nieuwe functie in de omgeving?
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe?

Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (bedrijven) en gevoelige functies (woningen) worden hinder en gevaar voorkomen (anders gezegd, er kan een acceptabel woon- en leefklimaat voor de woningen worden gegarandeerd) en wordt het bedrijven mogelijk binnen aanvaardbare voorwaarden te vestigen/ de bedrijfsvoering uit te oefenen. Dit heet milieuzonering.

Richtafstandenlijsten

De twee belangrijkste bouwstenen voor milieuzonering zijn de twee richtafstandenlijsten in bijlage 1 van de VNG-brochure. Voor een scala aan milieubelastende activiteiten (lijst 1) en opslagen en installaties (lijst 2) zijn richtafstanden aangegeven ten opzichte van een rustige woonwijk. In de lijsten wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van deze vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie. Daarbij omvat categorie 1 de lichtste en categorie 6 de zwaarste vormen van bedrijvigheid. De richtafstanden gaan uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet worden beoogd of aanwezig zijn, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van de richtafstanden).

Twee omgevingstypen: rustige woonwijk en gemengd gebied

De richtafstanden in bijlage 1 van de VNG-brochure zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype (zoals een rustig buitengebied, een stiltegebied of een natuurgebied). Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor.

Indien de aard van de omgeving dit rechtvaardigt, kunnen gemotiveerd kleinere richtafstanden worden aangehouden bij het omgevingstype gemengd gebied, dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kent. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, dienstverlening, horeca en/of kleine bedrijven. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid is als gemengd gebied te typeren. De richtafstanden uit bijlage 1 van de VNG-brochure gelden ten opzichte van een rustige woonwijk. De afstanden kunnen, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is van omgevingstype gemengd gebied.

Milieucategorie	Richtafstand woonomgeving in meters	Richtafstand gemengd gebied in meters
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100

In beginsel dient te worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan, er dient tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is¹². Blijkens meerdere jurisprudentie mag echter ook uitgegaan worden van de representatieve mogelijkheden van het bestemmingsplan¹³. De maximale mogelijkheden worden dan bepaald door de huidige, feitelijke situatie.

Zo kan van het bestaand gebruik blijkens een uitspraak van de Raad van State worden uitgegaan als verandering van het bestaand agrarisch gebruik binnen de planperiode zodanig onwaarschijnlijk dat de raad in redelijkheid geen rekening heeft hoeven houden met een vorm van agrarisch gebruik waarbij spuitzones dienen te worden aangehouden¹⁴. In deze uitspraak van de Raad van State is er sprake van een melkveehouderij, ten behoeve waarvan recent nog een nieuwe ligboxenstal is gebouwd, en geen concreet voornemen kenbaar is gemaakt om de veehouderij te staken of de bedrijfsvoering ervan ingrijpend te wijzigen. Dit oordeel is in lijn met de uitspraak ABRS 20 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3524, r.o. 36.2.

Daarmee wordt dus het huidig gebruik bepalend en hoeft niet gekeken te worden naar de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Er wordt uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden. Ook wordt in dit verband gewezen op een uitspraak van 4 april 2012, ABRS 4 april 2012,

¹² ECLI:NL:RVS:2014:1173

¹³ ABRS 26 september 2012, nr. 201206937/1/R1 en 20120693/2/R1, r.o. 4.2. en Vz. ABRS 5 november 2010, nr. 201007744/2/R1, r.o. 2.7.5

¹⁴ ECLI:NL:RVS:2018:3131

nr. 201004316/1/R1 welke betrekking op een nieuw te realiseren bedrijventerrein. De Afdeling overweegt dat in het akoestisch onderzoek en het luchtkwaliteitonderzoek uit is gegaan van een invulling van het bedrijventerrein met bedrijven in milieucategorie 3.1 en 3.2. Zij is van oordeel dat niet tevens rekening hoefde te worden gehouden met bedrijven in milieucategorie 4.1. Weliswaar kunnen volgens de Afdeling met ontheffing categorie 4.1-bedrijven op Distriport worden gerealiseerd, maar kunnen tevens bedrijven in een lagere milieucategorie dan 3.1 worden gevestigd. Gelet daarop is de Afdeling van oordeel dat in het akoestisch onderzoek en het luchtkwaliteitonderzoek een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden als uitgangspunt is genomen.

Beoordeling en conclusie

Dit plan voorziet in de bestendiging van een bestaand agrarisch bedrijf, niet om de vestiging er van. Voornoemde VNG publicatie gaat evenwel over nieuwe situaties. De bestaande stal kan zodoende buiten beschouwing blijven. Wel komen er een stal, paardenbak en paardenstal bij. Wanneer gekeken wordt naar de afstanden, dan kan voor paardenstallen, paardenbakken en paddocks uitgegaan worden van een afstand van 30 meter aan te houden tot woningen. Aan deze afstand wordt voldaan (alleen de bestaande stal staat binnen 30 meter van woningen doch zoals aangegeven deze kan buiten beschouwing blijven. Zodoende vormt het onderwerp bedrijven en milieuzoneering geen belemmering.

4.1.3 Externe veiligheid

Algemeen

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer de productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden. Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een degelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen, zoals een chemische fabriek of een lpg-tankstation en de mobiele bronnen, zoals een tankwagen.

Wet- en regelgeving

Voor inrichtingen (bedrijven) is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid (Revi) van toepassing. Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) is van toepassing op onder meer hoofdtransportleidingen voor aardgas. Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het binnenwater is een risiconormering vastgesteld in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt).

Op 1 april 2015 is het Basisnet volledig in werking getreden. Het basisnet bestaat uit een aangewezen aantal routes (wegen, spoorwegen en vaarwegen) waarop het mogelijk moet zijn en blijven om gevaarlijke stoffen te vervoeren.

De Wet Basisnet en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) stellen dat bij ruimtelijke besluiten waarbij de vestiging van kwetsbare objecten wordt toegelaten in de nabijheid van een weg, waarover het vervoer van gevaarlijke stoffen is toegestaan, de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico (PR) en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico (GR) moet worden beschouwd. Nieuw in het Bevt ten opzichte van de huidige situatie is het begrip Plasbrandaandachtsgebied (PAG). Dit begrip heeft betrekking op de kans dat een tankwagen met brandbare vloeistof als gevolg van een calamiteit lek raakt, waardoor brandbare vloeistof vrij komt en vlam vat.

De regelgeving voor externe veiligheid kent twee grootheden waaraan getoetst wordt bij het nemen van een besluit: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Het PR is een maat voor de veiligheid van het individu op een bepaalde locatie. Het PR heeft een wettelijk vastgelegde grenswaarde van maximaal 10^{-6} per jaar voor nieuwe situaties. Dit betekent dat de kans op overlijden van een persoon als gevolg van handelingen met gevaarlijke stoffen maximaal 1 op een miljoen per jaar mag zijn. Op locaties waar het risico hoger is, mogen geen nieuwe kwetsbare objecten worden gesitueerd en in beginsel ook geen nieuwe beperkt kwetsbare objecten. Op basis van art 5, 1^e lid van het Bevi dient het bevoegd gezag bij het vaststellen van een bestemmingsplan (lees: afwijkingsbesluit ex art. 2.12, lid 1 onder a sub 2 Wabo waar in dit geval sprake van is) de grenswaarde (voor het PR) in acht te nemen. Daarbij is dus niet relevant of het kwetsbare object reeds aanwezig is; op het moment van het vaststellen van het bestemmingsplan dient aangetoond te zijn dat de aanwezige kwetsbare objecten in het plangebied voldoen aan de grenswaarde.

Het GR heeft ten opzichte van het PR een extra dimensie; het wordt namelijk beïnvloed door het aantal personen dat zich binnen de invloedssfeer van mogelijke ongevallen bevindt. Het groepsrisico zet de kans op een ongeval uit tegen het aantal mogelijke slachtoffers. Hoe groter de groep slachtoffers kan zijn, hoe lager de kans op een dergelijk ongeval mag zijn.

Het GR kent een richtwaarde, de zogenaamde oriëntatiewaarde. Deze oriëntatiewaarde, vaak aangeduid met "1", geeft weer wat de algehele politiek-maatschappelijke opvatting is over de aanvaardbaarheid van een kans op een ramp met een groep slachtoffers. De oriëntatiewaarde biedt een handvat om tot consensus te komen over de mate van vertrouwen dat de toekomst gevrijwaard blijft van een ramp. Door het groepsrisico te vergelijken met de oriëntatiewaarde legt het bevoegd gezag verantwoording af of de kans acceptabel is.

Het GR wordt berekend binnen het invloedsgebied dat ligt tussen de risicobron en lijn waar 1% letaliteit optreedt. Als oriëntatiewaarde geldt de in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde "norm" voor het GR, namelijk:

- 1 10^{-5} voor een ongeval met meer dan 10 dodelijke slachtoffers;
- 2 10^{-7} voor een ongeval met meer dan 100 dodelijke slachtoffers;
- 3 10^{-9} voor een ongeval met meer dan 1.000 dodelijke slachtoffers;
- 4 enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de norm).

Een verantwoording van het GR kan achterwege blijven indien:

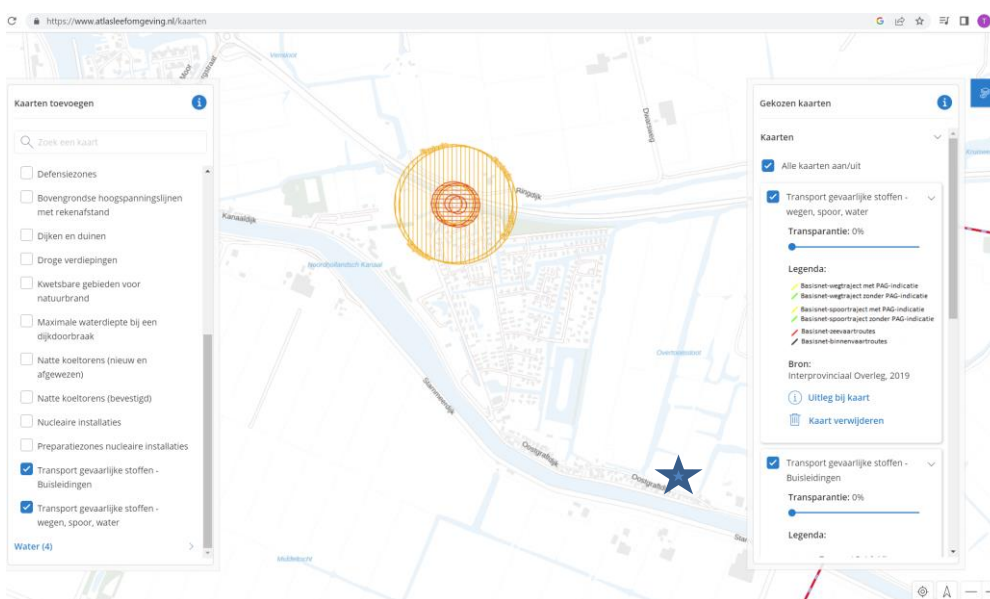
- b het groepsrisico, gelet op de dichtheid van personen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 1° en 2°, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde, of
- c 1°. het groepsrisico, gelet op de redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 2°, met niet meer dan tien procent toeneemt, en
- 2°. de oriëntatiewaarde, gelet op de dichtheid van personen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 1° en 2°, niet wordt overschreden.

Beoordeling en conclusie

Om te bepalen of er sprake is van veiligheidsrisico's wordt per potentieel gevaar opleverende activiteit (Inrichtingen, buisleidingen, vervoer over de weg) gekeken naar de aanwezigheid daarvan in de buurt van het plangebied en daarna naar het eventuele plaatsgebonden- en groepsrisico.

Inrichtingen en buisleidingen

Aan de hand van de Risicokaart (www.risicokaart.nl), kan worden gesteld dat het plangebied - en de omgeving daarvan – niet valt binnen een Plaatsgebonden Risico contour (PR) of binnen het invloedsgebied van een inrichting, buisleiding of transportroute. Dit houdt tevens in dat het Groepsrisico (GR) van die activiteiten niet nader hoeft te worden beschouwd. Beredeneerd kan worden dat over de provinciale weg de N244 enig vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt, maatgevend is GF3. De afstand tot deze bedraagt meer dan 750 m, voldoende om te concluderen dat het om een verwaarloosbaar (rest) risico gaat. Het onderwerp externe veiligheid levert daarom geen belemmeringen op.

Uitsnede Atlas Leefomgeving

4.1.4 Bodem

Algemeen

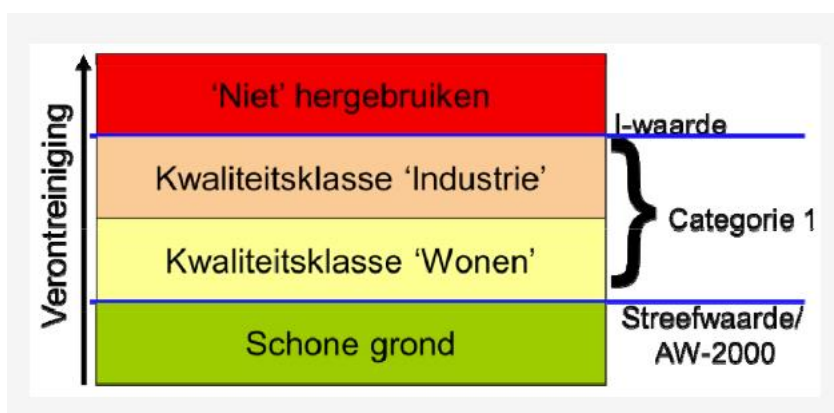
Bij functiewijzigingen die leiden tot een verandering van de bestaande bestemming moet worden aangetoond dat de kwaliteit van de bodem de realisatie van de

gewenste functie toestaat. Daarnaast geldt dat de bodemkwaliteit invloed kan hebben op de financiële haalbaarheid als blijkt dat de bodem gesaneerd moet worden.

Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Het Besluit bodemkwaliteit geeft de lokale bevoegde gezagen de mogelijkheid om de bodemkwaliteit binnen hun gebied actief te gaan beheren binnen de gegeven kaders. Dit geeft onder andere ruimte voor nieuwe projecten op het gebied van natuur, wonen en industrie. Daarnaast worden de kwaliteit en de integriteit van belangrijke intermediairs bij bodemactiviteiten beter geborgd. In het Besluit staan ook regels met betrekking tot het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie.

De bodemkwaliteit is in het kader van een plan van belang indien er sprake is van functieveranderingen of een ander gebruik. De bodem moet geschikt zijn voor de nieuwe functie. Grond wordt in Nederland als volgt ingedeeld.

Beoordeling en conclusie

Het plan gaat over het bestendigen van een reeds aanwezig agrarisch bedrijf. Er wordt geen bedrijfswoning of andere functie mogelijk gemaakt waar mensen langdurig kunnen verblijven. Onder deze omstandigheden is geen bodemonderzoek vereist.

4.1.5 Geluid

Inleiding

De mate waarin het geluid veroorzaakt door het (spoor) wegverkeer het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Voor wegverkeer stelt de wet dat in principe de geluidsbelasting op geluidsgevoelige functies de voorkeurgrenswaarde van 48 dB niet mag overschrijden. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wet geluidhinder de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van alle (spoor)wegen op een bepaalde afstand van de geluidsgevoelige functie(s).

Algemeen

Langs wegen en spoorwegen liggen zones. Binnen deze zones moet voor de realisatie van geluidgevoelige bestemmingen akoestisch onderzoek worden uitgevoerd.

Spoorverkeer is ter plaatse niet relevant.

De breedte van de zone bij wegverkeer is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg: stedelijk of buitenstedelijk. De zone ligt aan weerszijden van de weg en is gemeten vanuit de rand van de weg. De zones, zoals beschreven in artikel 74 van de Wgh, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

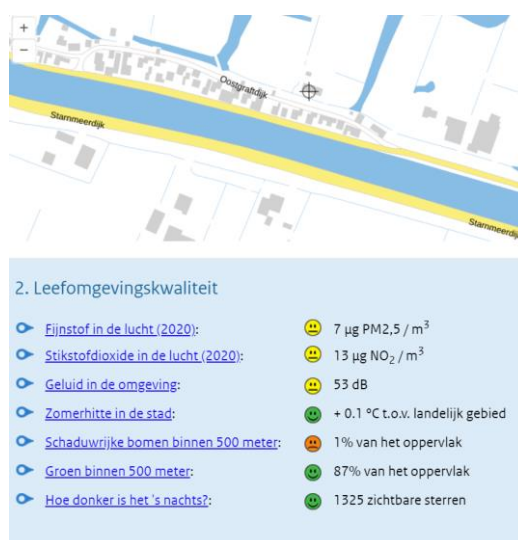
Aantal rijstroken	Zones langs wegen	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2 rijstroken	200 meter	250 meter
3 of 4 rijstroken	350 meter	400 meter
5 of meer rijstroken	350 meter	600 meter

Tabel 4-1. Overzicht van de zones langs wegen

Artikel 74 lid 2 van de Wgh maakt een uitzondering voor wegen met een 30 km-regime en woonerven. Deze wegen hebben geen zone en zijn daarmee niet onderzoeksplchtig¹⁵.

Beoordeling en conclusie

Het plan bevindt zich binnen het onderzoeksgebied van de Oostgraftdijk. Echter, er wordt geen geluidgevoelige als bedoeld in de Wgh toegevoegd. Zodoende kan akoestisch onderzoek achterwege blijven. Daarnaast is het geluidniveau ter plaatse acceptabel, omdat de verkeerintensiteit op de Oostgraftdijk relatief laag is. Dit beeld wordt bevestigd door de Atlas voor de Leefomgeving, de geluidwaarde bedraagt hier 53 dB.

Uitsnede Atlas Leefomgeving

¹⁵ Conform artikel 74 lid 2 van de Wgh is voor 30 km/uur-wegen geen onderzoeksplcht. Op 3 september 2003 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitgesproken (nr. 200203751/1: Abcoude) dat nog niet geconcludeerd kan worden dat het plan aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening (goed woon- en leefklimaat, zoals opgenomen in het Bouwbesluit). Daarom wordt bij 30 km/uur-zones onderzocht of wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB of de hoogst toelaatbare geluidbelasting op de gevel.

4.1.6 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader

Het aspect luchtkwaliteit is verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en is een implementatie van diverse Europese richtlijnen betreffende luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratie-niveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

De jaargemiddelde grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀ is 40 µg/m³; voor PM_{2,5} is dat 25 µg/m³. Het uitgangspunt is dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit worden gehaald. In artikel 5.16 lid 1 van de Wm staat opgesomd wanneer een (luchtvervuilend) project toelaatbaar is. Dan moet aannemelijk worden gemaakt, dat het project aan één of een combinatie van de volgende vier voorwaarden voldoet:

1. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
2. een project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
3. een project draagt slechts in 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging een project is opgenomen in;
4. past binnen het NSL of een regionaal programma van maatregelen.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden omdat deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het plan tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM. Bij woningen ligt de grens op 1.500 bij één ontsluitingsweg.

Beoordeling en conclusie

Het onderhavige project gaat over de bouw van een stal, het positief bestemmen van een bestaande stal en de aanleg van een paardenbak en paddock. Het gaat om een bestaand agrarisch bedrijf, waarbij het aantal verkeersbewegingen niet toeneemt, sterker nog, deze nemen af (zie waarom in hoofdstuk 2). Daarmee valt het binnen de NIBM gevallen. Daarnaast blijkt uit de Atlas voor de Leefomgeving dat de luchtkwaliteit ter plaatse goed is (zie vorige paragraaf); er worden geen grenswaarden overschreden (PM₁₀, PM_{2,5} of NO₂).

Conclusie

Het aspect “luchtkwaliteit” vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.2 Omgevingsaspecten

4.2.1 Water

Beleid

In het kader van het verkrijgen van een duurzaam watersysteem hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen in 2001 de Startovereenkomst waterbeleid 21^e eeuw (WB'21) ondertekend. Onderdeel van het nieuwe waterbeleid is de “watertoets” de check van ruimtelijke plannen aan de gevolgen voor het watersysteem. De uitkomsten uit deze watertoets zijn in deze paragraaf opgenomen.

Europees beleid

Europese Kaderrichtlijn

De Europese Kaderrichtlijn is gericht op het bereiken van een goede ecologische waterkwaliteit in alle Europese wateren. In 2009 zijn de eerste (inter)nationale stroomgebiedbeheersplannen vaststellen waarin zij aangeven welke maatregelen zij gaan nemen om de doelstelling te halen. De provincie Noord-Holland maakt volledig deel uit van het deelstroomgebied Rijndelta en het daarbinnen begrensde deelstroomgebieds-district Rijn-West. Binnen Rijn-West is het Stroomgebied beheerplan Rijn 2016-2021 vastgesteld.

Nationaal Water Programma 2022–2027

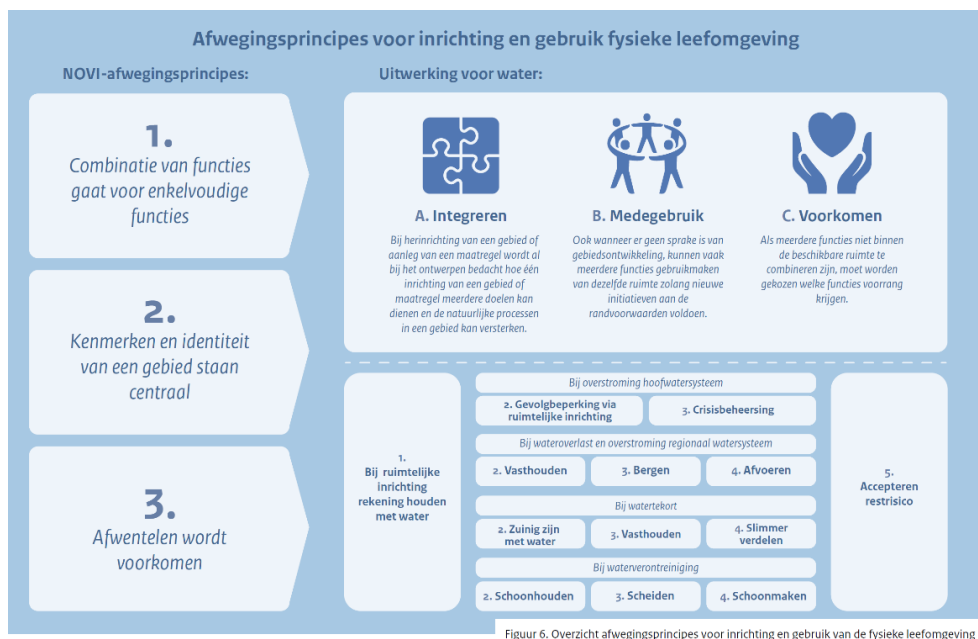
Nederland heeft te maken met grote wateropgaven die bovendien in de toekomst steeds groter en complexer worden. Dit komt door een aantal samenhangende uitdagingen: klimaatverandering, bodemdaling, milieuverontreiniging, biodiversiteitsverlies en ruimtedruk. In de uitvoering ligt bovendien een grote opgave om verouderde infrastructuur zoals bruggen en

sluizen in stand te houden en waar nodig te vervangen of te renoveren.

De wateropgaven waar Nederland op dit moment voor staat, de uitdagingen richting de toekomst en de noodzaak van een integrale aanpak vormen de basis voor 3 hoofdambities van dit NWP:

- Een veilige en klimaatbestendige delta.
- Een concurrerende, duurzame en circulaire delta.

- Een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur

Figuur 6. Overzicht afwegingsprincipes voor inrichting en gebruik van de fysieke leefomgeving

Voor een integrale aanpak is het belangrijk om bij alle afwegingen in de leefomgeving de waterdoelen uit dit NWP op het gebied van klimaatadaptatie, waterveiligheid, zoet-watervoorziening, waterkwaliteit, ecologie, landschap, cultureel erfgoed en scheepvaart mee te wegen. In waterland Nederland moeten ‘aansluiten op de (historische) karakteristieken van het watersysteem’ en ‘meebewegen met water’ leidende principes voor de ontwikkeling van onze leefomgeving blijven.

Waterwet

Voor genoemd beleid is voor zover nodig juridisch verankerd in de Waterwet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater. Ook verbetert de Waterwet de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt een watertoets verplicht voor ruimtelijke plannen waarin waterbelangen spelen. De watertoets bewaakt waterkwaliteit en waterkwantiteit. Een watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en beoordelen. Waterhuishoudkundige aspecten zijn onder meer veiligheid, wateroverlast, waterkwaliteit, verzilting en verdroging. De watertoets heeft betrekking op alle wateren: rijkswateren, regionale wateren, gemeentelijke en particuliere wateren en grondwater.

Provinciaal beleid

In het provinciaal Waterplan Noord-Holland is het Europese en nationale beleid vertaald naar wat er binnen de provincie moet gebeuren om het water zo goed mogelijk te blijven. Het Provinciaal Waterplan staat niet op zichzelf. Water heeft met heel veel zaken te maken, variërend van landbouw tot recreatie en van stadsuitbreidingen tot gezond drinkwater. Daarom is het Provinciaal Waterplan afgestemd met het beleid op het gebied van natuur, recreatie, landschap, cultuurhistorie, milieu, landbouw, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer. In het Provinciaal Waterplan is het waterbeleid beschreven aan de hand van de thema's veiligheid, wateroverlast en watertekort, waterkwaliteit en grond- en drinkwater. Het Provinciaal Waterplan fungeert hierbij als het kader voor de uitvoering: het is de basis voor allerlei te nemen maatregelen door de Provincie, waterschappen en gemeenten gedurende de looptijd van het plan. Het is dus geen uitvoeringsprogramma. Er zal een apart uitvoeringsprogramma worden

opgesteld dat jaarlijks wordt aangepast.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Waterplan 2022-2027

Dit Waterplan geeft de koers van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier op hoofdlijnen voor het waterbeheer in Hollands Noorderkwartier. Het maakt onderscheid in doelstellingen op het gebied van effecten, thema's en gebieden.

De doelstellingen ten aanzien van de effecten zijn als volgt gevisualiseerd:

Ten aanzien van de thema's zijn de volgende te onderscheiden:

Keur en algemene regels

In 2016 heeft het Hoogheemraadschap een nieuwe Keur en bijbehorende Algemene Regels vastgesteld. *Artikel 4.2 Verbod versnelde afvoer door verhard oppervlak* is in de nieuwe Keur gewijzigd. In de nieuwe Keur 2016 is nu het volgende opgenomen: "*Artikel 3.3 Verbod versnelde afvoer door nieuw verhard oppervlak*. Het is verboden zonder watervergunning van het bestuur neerslag door nieuw verhard oppervlak versneld tot afvoer te laten komen."

In de Algemene Regels 2016 zijn vervolgens de volgende aanvullingen opgenomen: "*Artikel 23. nieuw verhard oppervlak*. Op grond van artikel 3.9, eerste lid van de keur geldt een vrijstelling van de vergunningplicht van artikel 3.3 voor het aanbrengen van nieuw verhard oppervlak indien:

1. de bebouwing of verharding van de onverharde grond door een of meer aaneengesloten bouwplannen met een gezamenlijke oppervlakte minder dan 800 m² bedraagt en;
2. de aanleg van nieuw verhard oppervlak minder dan 10% van het oppervlak van het desbetreffende peilvak beslaat en;
3. het desbetreffende watersysteem de toename van de piekafvoer kan verwerken."

Watertoets

Met behulp van de watertoets wordt getoetst of binnen nieuwe plannen aan de waterhuishouding voldoende aandacht is besteed. Uitgangspunt van de watertoets is dat de initiatiefnemer en de waterbeheerder samenwerken aan het ruimtelijk plan, waarbij het wateraspect volledig wordt ingevuld. In de dagelijkse praktijk van de ruimtelijke ordening is de positie van de waterbeheerder met de introductie van de watertoets sterker geworden. Navolgende tekst dient als watertoets (de opbouw en inhoud van de watertoets is vormvrij).

Beoordeling en conclusie

Er is sprake van een toename van de verharding, namelijk de tweede stal, die een oppervlakte van maximaal 150 m² zal krijgen. Dit heeft geen significant effect op de waterhuishoudkundige situatie, er wordt gebleven onder voornoemde grens van 800 m² en daarom hoeven geen compenserende maatregelen uitgevoerd worden. In het plan is verder geen sprake van activiteiten die als gevolg kunnen hebben dat vervuild hemelwater naar het oppervlaktewater afstroomt. Het hemelwater kan als schoon worden beschouwd. Voorts wordt niet gebouwd in een beschermingszone van een waterkering en wordt er geen water gedempt. wel is de huidige dam in het verleden zonder watervergunning verplaatst. Daarnaast is er geconstateerd dat er in het verleden ook een boothuis zonder vergunning is geplaatst bij hetzelfde perceel. Er is hiervoor alsnog een watervergunning aangevraagd en deze is inmiddels verleend¹⁶. Het betreft gronden in eigendom van het Hoogheemraadschap waarvoor het grondgebruik geregeld moet worden. Door het Hoogheemraadschap is aangegeven dat ze dit gaan doen. Er is daarom geen sprake van een evidente privaatrechtelijke belemmering¹⁷. Daarmee werpt het aspect water geen belemmering op.

4.2.2 Natuur

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden van het plangebied. Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming zijn de Wet natuurbescherming en provinciale verordeningen van toepassing. De provincies beschermen via provinciale verordening waardevolle natuurgebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland, weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied. Daarnaast kunnen natuurgebieden of andere gebieden die essentieel zijn voor het behoud van bepaalde flora en fauna, aangewezen worden als Europees vogelrichtlijn- en/of habitatrichtlijngebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Ook de bescherming van individuele plant- en diersoorten is geregeld in deze wet.

Toetsing

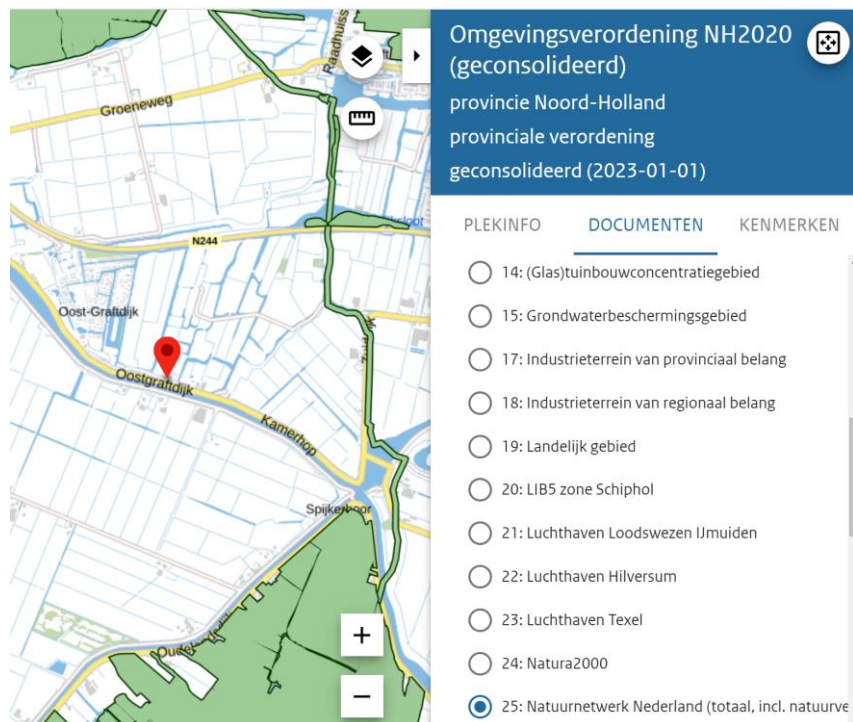
Gebiedsbescherming:

Nu er geen (ingrijpende) bouw- of sloopactiviteiten plaatsvinden, bomen worden gekapt of water wordt gedempt kan geen sprake zijn van overtreding van de Nb-wet, onderdeel soortenbescherming.

Datzelfde geldt voor gebiedsbescherming. Het gebied ligt niet nabij enig Natura 2000-gebied zodat op voorhand kan worden geconcludeerd dat er geen externe effecten zijn, zoals trilling of verstoring. Voor een eventuele toename van stikstofdepositie wordt overwogen dat dit buiten beschouwing kan blijven, nu het agrarisch bedrijf er qua situering en omvang al mag zijn op de referentiesituatie, die bij plannen wordt gevormd door de feitelijke, planologisch legale situatie.

¹⁶ Bijlage 3: Watervergunning Oostgraftdijk 92a, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, 26 juni 2023

¹⁷ Bijlage 4: Correspondentie grondgebruik Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, 21 juni 2023

Uitsnede omgevingsverordening provincie NH, NNN

Soortenbescherming

Er worden geen bomen gekapt. Ook wordt geen water gedempt. Wel wordt een gebouwtje gesloopt. Gezien de bouwkundige opbouw en het materiaal waarvan het gebouw is gemaakt, kan op voorhand worden uitgesloten dat het geschikt is als vaste rust-of verblijfplaats voor (strikt) beschermde soorten. Er zijn geen dakpannen aanwezig, geen open stootvoegen, geschikte of gaten in muren, zolders die als geschikte locatie voor bijvoorbeeld uilen, huismussen of gierzwaluwen kan dienen. Ook voor vleermuizen gaat deze redenering op, waarbij sommige soorten ook achter spouwmuuren of gevelbetimmeringen kunnen verblijven, of achter luiken, achter dak-beshot of in schoorstenen. Deze elementen zijn naast het ontbreken van dakpannen, open stootvoegen, kieren e.d., ook niet aanwezig.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buizerd, roek, havik, sperwer, wespandief, zwarte wouw), in oude nesten van kraaien en roofvogels in boomgroepen (boomvalk) in oude nesten van kraaien en roofvogels in vooral naaldbomen (ransuil), in holtes in bomen in nissen van kerktorens of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

Verdere informatie kan worden aangetroffen in bijgaande fotorapportage¹⁸.

Het onderdeel soortenbescherming werpt daarom geen belemmeringen op.

¹⁸ Bijlage 2: Detailrapportage foto's perceel Oostgraftdijk 92a

Conclusie

Het onderwerp natuur werpt gelet op bovenstaande geen belemmeringen op. Wel dient te allen tijden de zorgplicht in acht te worden genomen als opgenomen in artikel 1.11 van de Wet Nb. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

4.2.3 Archeologie

Algemeen

Door ondertekening van het verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Op grond van het overgangsrecht van deze wet zijn de bepalingen uit de Monumentenwet 1988 van kracht gebleven totdat de Omgevingswet in werking treedt. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Beoordeling

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat een archeologische dubbelbestemming geldt. Deze is in dit bestemmingsplan onverkort opnieuw opgenomen, zodat eventueel aanwezige archeologische relictten beschermd worden. In hoofdstuk 1 is ook aangegeven waarom er geen strijd met deze bestemming is en derhalve geen strijdigheid.

Wel geldt altijd de zorgplicht, zoals vastgelegd in de Erfgoedwet, ofwel 'meldingsplicht', zoals vastgelegd in Artikel 5.10. Archeologische toevalsvondst:

1 Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister.

2 De gerechtigde tot een archeologische vondst als bedoeld in het eerste lid, is gehouden de vondst gedurende zes maanden, te rekenen van de dag van de in het eerste lid bedoelde melding, ter beschikking te houden of te stellen voor wetenschappelijk onderzoek.

4.2.4 Cultuurhistorie

Algemeen

In 2012 is de Modernisering Monumentenzorg (Momo) in werking getreden. Onder meer heeft dit tot gevolg dat in bestemmingsplannen cultuurhistorie meegewogen dient te worden. Op grond van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Besluit

ruimtelijke ordening (Bro) moeten cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Beoordeling en conclusie

In hoofdstuk 2 is reeds ingegaan op de geschiedenis; de cultuurhistorische waarden van de locatie worden niet aangetast. Cultuurhistorie vormt geen beperking voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.2.5 Verkeer en parkeren

De verkeerssituatie wijzigt zoals aangegeven in hoofdstuk 2 in positieve zin. Er zijn immers geen dagelijkse trailerbewegingen meer nodig om de paarden bij de paardenbak te krijgen. Qua parkeren verander er niets. De geringe toename van het bedrijf met 2 á 3 paarden leidt er niet toe, dat er meer trailers nodig zijn. Oftewel er is één trailer en dat blijft zo. Deze kan op eigen terrein geparkeerd worden.

Conclusie

Verkeer en parkeren vormt geen beperking voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.2.6 Duurzaamheid

Over duurzaamheid kan worden aangegeven dat er zonnepanelen op de nieuwe stal komen en er op natuurlijke wijze met de opslag van hooi omgegaan wordt. Het plan draagt zoals in hoofdstuk 2 aangegeven bij aan het bevorderen van de biodiversiteit en kan als zodanig gezien worden als een vorm van natuurinclusief bouwen en gebruik.

5 Economische uitvoerbaarheid

5.1 Inleiding

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan/plan als bedoeld in artikel 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo, dient op grond van artikel 3.1.6, eerste lid, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) onderzoek plaats te vinden naar de financiële uitvoerbaarheid van het plan. Doorgaans is in dit kader de vraag relevant of er gemeentelijke kosten zijn en hoe deze verhaald worden. Deze vraag omhelst tevens eventuele plan-schade.

5.2 Beoordeling plan

Sinds de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) op 1 juli 2008 is het onder omstandigheden verplicht om aan het opstellen van een bestemmingsplan een exploitatieplan te koppelen. Er is sprake van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, lid 1 van de Wro als onderdeel van afdeling 6.4 inzake de grondexploitatie. Een exploitatieplan is niet verplicht indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie van de in het plan opgenomen gronden op een andere wijze is verzekerd (artikel 6.12, lid 2 sub a Wro).

De begeleiding van de planologische procedure is door middel van het heffen van le-ges gedekt. Daarnaast is het aanleggen van voorzieningen in het aangrenzende openbaar gebied niet aan de orde en wordt het opstellen van het bestemmingsplan door de initiatiefnemer bekostigd. Voor de gemeente Alkmaar zijn derhalve geen kos-ten verbonden aan het opstellen en uitvoeren van dit plan. Er zijn voorts geen aanpas-singen in de openbare ruimte nodig, zoals aanpassing van het riool. Tussen de ge-meente en de initiatiefnemer wordt een planschadeovereenkomst afgesloten.

5.3 Conclusie

De economische uitvoerbaarheid van het plan is voldoende aangetoond.

6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Overleg

Het plan wordt in het kader van artikel 3.1.1 Bro voorgelegd aan de overleginstanties. De reacties worden t.z.t. hier samengevat en van een antwoord voorzien.

Er is voorts gesproken met omwonenden, die zich allen positief en enthousiast over het plan hebben uitgelaten, waaronder ook het agrarisch bedrijf dat er direct naast is gelegen¹⁹.

6.2 Zienswijzen

Op een bestemmingsplanherziening is afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van toepassing. In navolging hiervan is het ontwerpplan voor zes weken ter inzage gelegd. Een ieder kon in deze periode zienswijze indienen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

6.3 Conclusie

Het bestemmingsplan wordt zodoende geacht maatschappelijk uitvoerbaar te zijn.

¹⁹ Bijlage 5: Handtekeningenlijst buurt op situatieschets

7 Juridische regeling

7.1 Planonderdelen

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, planregels en een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast.

Verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende planregel worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

1. via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In het voorschrift van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen;
2. via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc.. Via een aanduiding wordt in de planregels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen bestemmingsregel hebben. Deze aanduidingen hebben alleen een juridische betekenis als in de planregels aan de betreffende aanduiding een gevolg wordt verbonden. Een aantal aanduidingen heeft juridisch gezien geen betekenis en is uitsluitend opgenomen ten behoeve van de leesbaarheid van de verbeelding (bijvoorbeeld topografische gegevens).

Planregels

De planregels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

1. Inleidende regels. Het hoofdstuk "inleidende regels bestaat uit een tweetal artikelen te weten de begrippen en de wijze van meten. In de begripsbepaling worden begrippen waar nodig beschreven om interpretatieproblemen te voorkomen. Veelal worden begrippen gedefinieerd die in de planregels worden gebruikt en daar een bijzondere betekenis hebben, die afwijkt van of niet voorkomt in het "normale" spraakgebruik. Wanneer een begrip niet opgenomen is in de begripsomschrijvingen/-bepalingen en er ontstaat een interpretatieprobleem dan is het normale spraakgebruik richtinggevend. De begripsomschrijvingen/-bepalingen zijn niet uitputtend bedoeld. De belangrijkste en/of onduidelijke begrippen zijn opgenomen in dit artikel. De wijze van meten beschrijft hoe de genoemde maatvoeringen in de diverse bestemmingsbepalingen gemeten dienen te worden.

2. Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de planregels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Eerst voor gebouwen, dan voor de overige bouwwerken. Deze worden genoemd 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde', en betreffen de constructies van enig omvang die toch geen gebouw zijn. Te denken valt aan erfscheidingen, hekwerken, lichtmasten, speelvoorzieningen, vlaggenmasten, lantaarnpalen, en dergelijke. Aansluitend volgen afwijkingsbevoegdheden met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel een aanlegvergunningstelsel en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moeten worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld te verkrijgen van hetgeen is geregeld.
3. Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan.
4. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk overgangsregels en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regel betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

Toelichting

De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

7.2 De bestemmingen

In het bestemmingsplan zijn voor het plangebied de bestemmingen Agrarisch en Water opgenomen. Het plangebied omvat het 'agrarisch erf'. De bestaande en nieuwe stal zijn van een bouwvlak en mogen daar, en uitsluitend daar, worden gerealiseerd. Datzelfde geldt voor de paardenbak, paddocks en mestplaat, hier zijn aanduidingen voor opgenomen. Aan de regels is een voorwaardelijke verplichting opgenomen, inhoudende dat de landschappelijke maatregelen als benoemd in bijlage 1, gerealiseerd en in stand worden gehouden. De vrijwaringszone voor de bescherming van het dijklichaam is overeenkomstig het geldende bestemmingsplan opgenomen.